Należytość pocztowa opłacona gotówką.

GŁOS BRZEŻAŃSKI

Cena numeru 25 gr.

MIESIĘCZNIK

Prenumerata roczna 3 zł. z dostawą.
Konto P.K.O. Nr. 146.002
Rachunek K. K. O. w Brzeżanach.

Redaktor naczelny: Bronisław Czuruk.
Adres Redakcji i Administracji: Brzeżany, Ratusz I p. drzwi Nr. 8.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona 50 zł, 1/2 strony 25 zł., 1/4 strony 12·50 zł. Drobne ogłoszenia 10 gr. od słowa, najmniej za 2 zł.

Rok II. Brzeżany, 1. czerwca 1933 r. Nr. 6.



Brzeżany, — Aleja Rajska.

Święto 51 pułku piech.

Dnia 4 czerwca obchodzi 51 p. p. swoje doroczne święto, przeniesione z dnia 27 maja, ze względu na niewykończenie pomnika poległych.

Święto w tym roku jest podwójnie uroczyste, bo łączy się z odsłonięciem pomnika tych, którzy ofiarnie przelaną krwią w szeregach pułku nietylko wsławili jego imię, ale wykuli spiżowe granice Tej, »co nie zginęła«!

Mija lat piętnaście, kiedy pułk na ziemi włoskiej rozpoczął swoje istnienie, by szlakiem Legjonów Dąbrowskiego przybyć z pomocą Ojczyźnie. A na wschodnich rubieżach Rzeczypospolitej huczał groźny grzmot, przewalała się burza śmiertelnych zmagań o jasne jutro, o wieczny byt... I zrozumiał swoje zadanie żołnierz pułku, znacząc sławą drogę krwawego poświęcenia, zdobywając laury na polach Rudnicy, Nastasowa, Krzyżopola.

Legł srogi wróg... Lecz nie wszystkim danem było oglądać owoce zwycięstwa. Pozostali na kresowych pobojowiskach, by wskrzesić historję rycerskich blasków, by zadokumentować odwieczne prawo do życia Tej, która zrodziła Żółkiewskich, Chodkiewiczów, Sobieskich.

Pamięć poległych postanowił pułk uczcić serdecznie i trwale. Zrodziła się myśl budowy pomnika, by przekazać potomnym widomy znak tego, co nosi mocarne imię bohaterstwa. Popłynęły datki... Ofiarny kładł grosz szary strzelec, szczerą niósł pomoc oficer i podoficer, a przytem poczynania pułku poparło samorzutnie społeczeństwo, łącząc się serdecznie we wspólnym wysiłku. I choć dzieło przerastało siły i możności, już po trzech latach stanął pomnik, jego zaś fundatorzy niepłonną mają nadzieję, że i resztę trudności da się usunąć i przezwyciężyć.

A pomnik wrósł w prastarą ziemicę korzeniem potężnych fundamentów, smukłą kolumną wystrzelił w błękity śmiały i dumny, gdyż dźwiga na sobie znamię nieśmiertelnej sławy tych, którzy młode życie poświęcili na ołtarzu Odrodzonej Polski.

I odtąd poprzez długie czasy u stóp pomnika bohaterom z pod Rudnicy rokrocznie...

zagrają fanfary — zapłoną znicze,
a w szlak daleki kresowych rubieży
popłyną gorące słowa hołdownicze
dla wielkich czynów i dla ich cieni —
Błogosławieni!...

M. L.

Bohaterom w hołdzie.

(Z okazji odsłonięcia pomnika w Brzeżanach).

Dzisiaj całe miasto nasze
Cześć oddaje Wam żołnierze,
A chcąc uczcić czyny Wasze,
Pomnik stawia Wam w ofierze

Pomnik trwały, dług wdzięczności,
Słusznie Wam się dziś należy,
By zostawić potomności
Pamięć po Was, bohaterzy.

Cześć Wam mężni wojownicy
Dziś składamy wszyscy społem,
Cześć Wam wielcy męczennicy,
Woła każdy, bijąc czołem...

Fmanger.

Święto 3 Maja.

Brzeżany.

Tegoroczny obchód 142-giej rocznicy Konstytucji Trzeciego Maja wypadł w naszem mieście nader uroczyście. Komitet Obywatelski, który się tą uroczystością zajął, wywiązał się jak najlepiej ze swego zadania i przyczynił się do głębokiego zrozumienia zasług Wielkiej Konstytucji i Jej Twórców.

Już w dniu 2-go maja miasto nasze przybrało odświętny wygląd. Liczne flagi o barwach narodowych, zieleń i nalepki na oknach świadczyły o solidnem przygotowaniu się do wielkiego Święta Państwowego. Wieczorem przeciągnęła ulicami miasta kompanja honorowa wraz z orkiestrą 51 p. p. i oddział strzelecki, zatrzymując się przed starostwem, gdzie orkiestra odegrała hymn narodowy.

Uroczystość właściwą rozpoczęła w dniu 3-go maja pobudka o godzinie 7-mej rano. Pogoda, pomimo poprzednio deszczowych dni, dopisała świetnie i przyczyniła się walnie do wypełnienia wszystkich punktów programu. O godz. 7-mej odbyły się uroczyste nabożeństwa w kościele OO. Bernardynów, Ormiańskim i Cerkwi oraz nabożeństwo w Synagodze. O godz. 9-tej zebrały się tłumy mieszkańców Brzeżan i niezwykle liczne zastępy ludności z bliżej i dalej położonych miejscowości powiatu na boisku ćwiczebnem 51 p., p. gdzie ks. kanonik Adam Łańcucki w asyscie ks. prof. dr. Marcinkiewicza Józefa odprawił mszę św. polową. W czasie mszy św. polowej przygrywała orkiestra 51 p. p. pod batutą kplm. Rossy. Zwracał uwagę gremjalny udział reprezentantów władz i urzędów, organizacyj, młodzieży szkolnej, wojska, oddziałów P. W., oraz szerokich rzesz ludności miejskiej i wiejskiej.

Po mszy św., wygłosił podniosłe i głęboko ujęte kazanie ks. dr. Marcinkiewicz Józef. Następnie zebrani udali się w manifestacyjnym pochodzie na rynek, przyczem zwracała ogólną uwagę poraz pierwszy od szeregu lat tak licznie reprezentowana ludność okolicznych wiosek z transparentami i chorągiewkami o narodowych barwach pośród której wyróżniła się niezwykle liczna delegacja wsi Kurzan. Tu z trybuny wygłosili przemówienia: dr. Jan Polański i dyr. Juljan Atanowski. Następnie starosta powiatowy dr. Emil Golczewski i w zastępstwie nieobecnego w Brzeżanach d-cy pułku, ppłk. Tyczyński odebrali defiladę oddziałów wojskowych, strzelca, harcerzy i wogóle oddziałów P. W.

O godz. 11·30 odbył się w sali »Sokoła« Uroczysty Poranek z udziałem orkiestry 51 p. p. Na program złożyły się deklamacje, produkcje muzyczno-wokalne i świetnie odegrana przez »Legjon Młodych« sztuka p.t. »Nie damy morza«. Publiczność licznie zgromadzona rzęsistemi oklaskami nagrodziła wykonawców.

Po południu na boisku wojskowem odbyły się zawody w siatkówce i koszykówce.

Dzień rocznicy Konstytucji minął wśród podniosłego i uroczystego nastroju.

Dryszczów.

Dnia 7 maja urządzono w Dryszczowie poranek, celem uczczenia święta państwowego Konstytucji Trzeciego Maja. Po nabożeństwie, odprawionem dnia tego w miejscowej kaplicy, zgromadziła się w przybranej sali szkolnej młodzież tutejszego Zw. Strzeleckiego, oraz zebrana ludność. Na wstępie naucz. Wł. Majdaniukówna skreśliła w kilku słowach, dlaczego naród polski winien czcić Wiekopomną Rocznicę uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja, a następnie strzelec Bazyli Witkowski i małe strzelczyki wygłosili okolicznościowe deklamacje. Wzniesiony przez prelegentkę okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej zebrani trzykrotnie z wielkim entuzjazmem powtórzyli. Poranek zakończono odśpiewaniem pieśni »Nie rzucim ziemi«.

Prócz miejscowej ludności, uczestniczyli w poranku przybyli w dniu tym na koncentrację oddziałów strzeleckich: Pow. Komendant P. W. kpt. Wsolak i deleg. Pow. Kom. Zw. Strzel. Gronik, podoficerowie P. W., oraz młodzież strzelecka z Wolicy i Potoczan z ob. Oddziału Fialą na czele. Do wieczora rozchodziły się po wsi odgłosy strzałów karabinowych i pieśni strzeleckich.

Helenków.

Staraniem grona nauczycielskiego, dworu i komendanta Zw. Strzel. urządzono tu uroczysty obchód 3 Maja z następującym programem:

Dnia 2 maja o godz. 19·30 wieczorem odbył się capstrzyk przy współ udziale członków Zw. Strzel., dziatwy szkolnej i miejscowej ludności pod kierownictwem kier. szkoły M. Seńczukowej i naucz. Jana Sebzdy.

Dnia 3 maja pobudka o godz. 6-tej rano: Zbiórka Oddziału Zw. Strzel. w świetlicy strzel. oraz banderji w strojach narodowych obok świetlicy. Marsz ze śpiewem przez wieś do prezesa Zw. Strzel. Józefa Milińskiego i zdanie raportu. O godz. 8-ej wymarsz do Kozowej. Dziatwa szkolna po uroczystym poranku w sali szkolnej udała się pod kierownictwem miejscowego nauczycielstwa na uroczystość do Kozowej. O godz. 18-tej wieczorem urządzono w świetlicy strzeleckiej Uroczysty Wieczór z z następującym programem: 1. słowo wstępne — wygłosiła kier. M. Seńczukowa, 2. deklamacja i śpiew dziatwy i strzelców, 3. odczyt o Konstytucji 3 Maja wygłosił Jan Dubis, akad. 4. przedstawienie »Koła Amat.« Zw. Strzel. pod kier. Jana Sebzdy p.t »Występ na prowincji« oraz »Święto 3 Maja« i »Łobuz« pod kierow. M. Seńczukowej z dziatwą szkolną.

Jakóbowce.

W dniu 3 maja br. odbyła się wieczorem w tutejszej szkole uroczysta akademja urządzona staraniem Zw. Strzel. i Jana Kozaka tut. naucz.

Na program uroczystości złożyło się przemówienie naucz. Jana Kozaka na temat »Dlaczego dzień 3-go maja czcimy jako święto narodowe«; deklamacje i pieśni młodzieży szkolnej i przedstawienie p t. »Konstytucja« odegrane przez Koło amatorskie przy Oddz. Zw. Strzel.

Nastrój w czasie uroczystości był bardzo podniosły.

W dniu zaś 7 maja toż samo Koło amatorskie odegrało 3 aktówkę p.t. »Potrójna narzeczona«. Uzyskany czysty dochód z przedstawienia w kwocie 18 zł. przeznaczyła młodzież na potrzeby tutejszego kościoła.

Józefówka.

W dniu 3 maja, staraniem naucz. F. Klakli, cała osada wzięła udział w uroczystości 3-majowej w Kozowej. W defiladzie brała udział banderja konna oraz historyczny »Bartosz Głowacki na zdobytej armacie«. Tego samego dnia wieczór odbyła się w Józefówce w budynku szkolnym Uroczysta Akademja, na którą złożyły się 1). odczyt »Konstytucja Trzeciego Maja«, wygłoszony przez naucz. F. Klaklę; 2) pieśni i deklamacje dziatwy szkolnej 3) sztuczka p. t. »Generalna Próba«, odegrana przez członków Zw. Strzel. oraz chór odśpiewał wiązankę pieśni legjonowych. Dochód tak z pierwszej jak i drugiej imprezy przeznaczono na zakupienie radjo odbiornika dla tut. oddziału Z. S.

Walne Zgromadzenie „Sokoła".

W związku z artykułem niepodpisanym p.t. „Walne Zgromadzenie Sokoła", zamieszczonym na stronie 3. nr. 5. „Głosu Brzeżańskiego" umieszcza się następujące sprostowanie:

Nieprawdą jest jakoby »Lista kompromisowa upadła i upaść musiała, bo jak się okazało w dniu Walnego Zgromadzenia przed południem na zebraniu powstającego Stronnictwa Narodowego dr. Mostowy, ówczesny prezes »Sokoła«, podburzył swoich adherentów przeciw tej liście Komisji - Matki, twierdząc, że za dużo w niej sanatorów«, natomiast prawdą jest, że dr. Mostowy, ówczesny prezes »Sokoła« w zebraniu powstającego Stronnictwa Narodowego w czasie dyskusji nad sprawą »Sokoła« wogóle udziału nie brał.

DR. MOSTOWY,
dyr. szpitala powszechnego.

Od Redakcji.

Umieszczając lojalnie to sprostowanie, dziwimy się mocno, że porusza ono sprawy przykre, które rozegrały się na Walnem Zebraniu »Sokoła«, a które w wysokim stopniu skompromitowały niektóre osoby, stojące na czele tego Towarzystwa; lepiej takich spraw nie wybielać, gdyż zanadto są czarne. Zresztą samo sprostowanie stwierdza, że w dniu Walnego Zebrania w niedzielę rano odbyło się w Sokole zgromadzenie, na którem toczyła się dyskusja nad sprawą wyborów w Sokole w obecności ówczesnego prezesa tego towarzystwa. Dr. Mostowy twierdzi, że w niej udziału nie brał my, mamy informacje inne, ale samo już twierdzenie, że choćby milcząco godził się na utrącenie listy Komisji Matki, uchwalonej na posiedzeniu Zarządu pod jego przewodnictwem, jest czynem wysoce znamiennym dla ówczesnego Zarządu Sokoła i jego przywódców; nie wiemy, czy odgrywała tu większą rolę lojalność wobec zawiązującego się Stronnictwa Narodowego, czy wobec Zarządu Sokoła, który przecież był faktycznie i moralnie zobowiązany przez siebie uchwaloną listę, nietylko popierać, ale o nią walczyć. A tymczasem w najlepszym razie było milczenie, a więc zgadzanie się na zwalczanie listy Komisji Matki, bo »qui tacet consentire videtur« i zdaje się, że nietylko niestety »videtur«.

Wobec faktu, że to nie był odosobniony wypadek, gdyż podczas wyborów na Walnem Zebraniu znaczna część członków ustępującego Zarządu Sokoła głosowała przeciw liście, przez siebie uchwalonej, dziwić się należy, że obecny Zarząd Sokoła nadesłał nam »oświadczenie« w sprawie pertraktacyj, które toczyły się przed ustaleniem listy Komisji Matki. Obojętną jest rzeczą w ocenianiu istoty sprawy, czy było formalne upoważnienie, oparte na uchwale Zarządu, prowadzenia rozmów w tej sprawie, faktem bowiem jest, że takie rozmowy miały miejsce, faktem jest, że doprowadziły do oficjalnego traktowania sprawy przez Komisję Matkę, faktem też jest, że lista kompromisowa została przez Zarząd Sokoła przyjętą faktem też jest, że prawie nikt z tak zwanych »prawdziwych sokołów« za tą listą nie głosował.

Fakty te same za siebie mówią i ich sprawców oceniają. Walne Zebranie »Sokoła« wykazało, że Towarzystwo to idzie na pasku kilkunastu młodych ludzi, mianujących się »narodowymi«, którym sekunduje kilka starszych pań. Smutnem jest, że i nadal nic się nie zmieniło w »Sokole«, czego dowodem choćby nadesłane nam »Oświadczenie« obecnego Zarządu »Sokoła«, nie mówiąc o innych objawach.

Kalne

W dniu 7 maja odbyła się w szkole uroczysta akademja z okazji święta narodowego Trzeciego Maja. Na program złożyły się: okolicznościowe deklamacje i śpiewy oraz odegrano obrazek sceniczny ze śpiewkami Przemówienie wygłosiła Stefanja Martiniowa. Dochód przeznaczono na cele TSL.

Wieczorem odbyło się zebranie członków T. S. L. celem uczczenia rocznicy Trzeciego Maja.

Kuropatniki.

Dnia 7 maja tut. Oddz. Z. S. urządził uroczystą akademję ku uczczeniu Konstytucji Trzeciego Maja. W akademji tej wzięła też czynny udział starsza młodzież szkolna i chór szkolny, Na początek uroczystości chór odśpiewał »O polski kraju święty«. Następnie przemówienie na temat dnia wygłosił ks. Jan Palica, poczem wszyscy odśpiewali »Witaj dniu 3-go Maja«. Następnie uczniowie tut. szkoły wykonali zbiorową deklamację na tle chóru, poczem zespół amatorski Z. S. pod reżyserją ob. Lewandowskiego odegrał dramat z prologiem p. t. »Zanim się ziścił cud 3-go Maja«. Na zakończenie uroczystości odśpiewano »Święta Polska zmartwychwstała«.

Litiatyn

W dniu 7 maja odbyła się w Litiatynie bardzo podniosła uroczystość, poświęcona uczczeniu rocznicy Konstytucji 3-go Maja. Już na długi czas przed nabożeństwem zgromadziła się ludność całej wsi przed kościołem, oczekując przybycia kompanji strzeleckiej i oddziału konnego Sokoła, który przyjechał z Brzeżan. Przemaszerowanie strzelców pod wodzą kompanijnego Wilhelma Zaleskiego i za nimi jadącego Oddziału konnego sokolego wywarło silne wrażenie na zebranych. Następnie odprawił ks. proboszcz Franciszek Pyznar uroczystą mszę św., podczas której wygłosił od ołtarza patrjotyczne kazanie. Po nabożeństwie udali się wszyscy do Domu Ludowego gdzie odbył się poranek Do zebranych przemówił krótko ks Franciszek Pyznar, objaśniając znaczenie obchodu. Następnie wypełniły program śpiewy dziatwy szkolnej i deklamacje. Wkońcu zespół Legjonu Młodych z Brzeżan odegrał aktualną sztuczkę p. t. »Nie damy morza«. Po poranku odbyła się defilada Strzelca i konnych Sokołów, prowadzona przez d-cę Kompanji Kozowskiej Marjana Leszczyńskiego. Przybycie na tę uroczystośc licznej reprezentacji z Brzeżan, złożonej z zastępcy starosty Połysa, burmistrza Scholza, inspektora Becka, inż. Weigla, dyr. Olszewskiego, sekr. Roskosza, kom. pow. Strzelca Przybyszewskiego, instr. rolnych Schulza i Flisaka wywarło bardzo dodatnie wrażenie na ludności. Po uroczystości podejmował ze szczero-polską gościnnością przybyłych z Brzeżan i Kozowy p. Karol Woyciechowski.

Nadorożniów.

Trzeciego maja tutejsi członkowie czytelni T. S. L. udali się rano w liczbie 52 do Brzeżan razem z dziatwą szkolną, gdzie wzięli udział w uroczystości święta narodowego.

Wieczorem dnia 3 maja urządzono w tut. szkole uroczystość lokalną. Przy szczelnie zapełnionej sali, nauczyciel Szymków Piotr wygłosił pogadankę pt. »Dzień 3 Maja dniem zbratania«.

Następnie członkowie TSL., oraz dziatwa szkolna, wygłosili szereg okolicznościowych deklamacyj.

Sarańczuki Osada.

Dnia 3 maja urządzono staraniem tut. szkoły w świetlicy Strzeleckiej uroczysty wieczór. Słowo o »Konstytucji« wygłosił prof. dr. Wewiórski, następnie muzyka odegrała hymn, a jedno z dzieci wygłosiło piękną deklamację. Zkolei odegrały dzieci sztuczkę w 3 aktach p.t. »Marysia Sierotka«. Należy podkreślić wielce życzliwe ustosunkowanie się rodziców do szkoły, którzy mimo trudności finansowych zdobyli się na zakupienie specjalnych strojów krasnoludków, potrzebnych do sztuczki. Na zakończenie odśpiewała uczenica Urszula Malinowska pieśń »Dzieci i lala«, którą ilustrowało 5-cio letnie dziecko w roli dziewczynki z lalką.

Wieczór ten zgromadził licznie miejscową ludność. Dochód z przedstawienia przeznaczono na zapłacenie instrumentów muzycznych dla uczącej się młodzieży.

Taurów.

W tut. miejscowości święto Trzeciego Maja obchodzono w dniu 7 maja. Święto rozpoczęło: Uroczyste Nabożeństwo o godz. 8-mej rano, następnie oddział Z S. wziął udział w pochodzie, zorganizowanym przez komendę tut. oddz. Z.S. Na zakończenie tej uroczystości zgromadzona ludność odśpiewała szereg pieśni patrjotycznych. Po pochodzie wszyscy Polacy udali się do szkoły na przedstawienie odegrane przez dziatwę szkolną p. t. »Trzeci Maj«.

Teofipolka.

Dnia 3 maja, o godz. 8-mej rano przed pięknie przybranym zielenią i chorągiewkami Domem Ludowym zebrali się strzelcy w liczbie 25 i banderja w liczbie 30, utworzona z członków Kółka Rolniczego, pod komendą gospodarza Michała Stokłosy.

Zebrani odśpiewali pieśni narodowe, potem ruszyli na mszę św. do Kozowej. W uroczystości wzięła też udział dziatwa szkolna.

Dnia 7 maja z okazji święta narodowego odegrała młodzież Zw. Strzel. przedstawienie p. t. »Jak kapral Szczapa wykiwał śmierć«.

Dochód w kwocie 30 zł. przeznaczono na »Dom Ludowy«.

Wiktorówka.

W dniu 3 maja br. z okazji dwu uroczystości Konstytucji 3 Maja i 25 lecia TSL. w Kozowej, organizacje miejscowe w Wiktorówce, a to Z.S. i TSL. wzięły udział w urządzonym obchodzie.

Prócz gromady wieśniaków i wieśniaczek która z z transparentem TSL. wyruszyła ku Kozowej rano 3 maja wyjechała też do Kozowej banderja w strojach krakowskich w liczbie 25 oraz Oddz. Zw. Strzel.

W niedzielę 7 maja Koło Amatorskie Oddz. Zw. Strzel. urządziło obchód 3 Maja, przeniesiony na tenże dzień. Na program złożyło się odegranie dwu sztuczek 1) »Przybłęda« H. Ziółki i »Poseł czy kominiarz« Raorta, oraz szereg pieśni okolicznościowych, odśpiewanych przez dwugłosowy chór Oddz. Zw. Dochód przeznaczono na budowę Domu ludowego.

Wolica.

Staraniem Zw. Strzel. i TSL. w Wolicy odbyła się tamże w dniu 21 maja br. uroczystość święta państwowego. Na program uroczystego wieczoru złożyły się: 1) słowo wstępne; 2) deklamacje; 3) sztuczka p.t. »Kopciuszek«, odegrana przez dziatwę szkolną; 4) sztuczka 1 akt p.t. »Wesele Zosi« F. Dominika, odegrana przez młodzież strzelecką; 5) śpiew.

Obchód 25-letniej rocznicy istnienia Koła T.S.L. w Kozowej.

Dnia 3 maja br. Koło TSL w Kozowej obchodziło 25 lecie swego istnienia. Dzięki pięknej pogodzie, jaka w tym dniu dopisała, uroczystość wypadła wspaniale.

Już wczesnym rankiem orkiestra miejscowego St. M.P. odegrała pobudkę. W blaskach wschodzącego słońca powiewały na domach flagi o barwach państwowych, łopotem swoim zapowiadając wielką w tym dniu manifestację, do której już na kilka tygodni czynił przygotowania powołany do życia w tym celu Komitet. O koło godziny 8 rano poczęły przybywać oddziały Z.S. 2-giej komp. które dziarską postawą z pieśnią na ustach budziły prawdziwe zainteresowanie wśród licznie zgromadzonej w rynku publiczności. Przybył też Z.S. z Taurowa oraz banderja konna z Taurowa, Budyłowa, Płotyczy i Czyteln należących do Koła kozowskiego. O godzinie 8 odprawione zostały nabożeństwa w cerkwi i modły w synagodze, zaś po godzinie 11 30 uroczysta suma w kościele parafjalnym z okolicznościowem kazaniem wygłoszonem przez ks. Kazimierza Fleischhackera.

Po sumie zformował się czwórkami pochód, który przy dźwiękach orkiestry St. M. P. przeszedł ulicami miasta.

W pochodzie wzięły udział 2 kompanji Z.S. pod dowództwem ppor, rez. Leszczyńskiego Marjana ppor. rez. Zaleskiego Wilhelma, ppor. rez. Biszki Jana, Straż Pożarna, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej żeńskiej i męskiej, Zw. Pracy Obyw. Kobiet. Koła TSL. Kozowa wraz z przynależnemi Czytelniami, których nazwy uwidocznione były na niesionych transparentach, następnie jechały wozy ubrane festonami i kwieciem z dziatwą ubraną w stroje krakowskie. Pochód zamykała banderja konna w liczbie 240 i 2 armaty wraz z taborem z Budyłowa i Józefówki. Barwny ten pochód zatrzymał się w rynku, gdzie znachodzili się Deleaci z Brzeżan w osobach pp. starosty dr. Emila Golczewskiego, prez. sądu okr. Bronisława Polakiewicza, mjr. Krausa insp. szk. Juljana Becka, dyr. Edwarda Olszewskiego i inż. Weigla, sekr. Wydz, Pow, Roskosza Tytusa i prez OTR. Karola Woyciechowskiego.

Do zebranych przemówił Krynicki Włodzimierz z Brzeżan. Poczem nastąpiła defilada i rozwiązanie pochodu.

W związku z powyższą uroczystością staraniem Komitetu zostały wybite metalowe jubileuszowe odznaki T,S.L., wydano „Jednodniówkę" ilustrującą działalność Koła za pierwsze ćwierćwiecze, ponadto sporządzono księgę pamiątkową, do której swoje podpisy składali uczestnicy uroczystości.

Wieczorem o godzinie 19-tej odbyła się w sali TSL. „Uroczysta Wieczornica" na którą oprócz członków Koła przybyli z Brzeżan pp. starosta dr. Emil Golczewski z małżonką, Bronisław Polakiewicz, major Kraus, Józef Szolz burmistrz miasta Brzeżan, Roskosz Tytus i inni

Program „Wieczonicy" wypełniły. przemówienie przewodniczącego Koła Rudolfa Kubisza, rozdanie dyplomów zasłużonym około rozwoju Koła, przemówienie starosty oraz przemówienia odznaczonych Jana Szydłowskiego i Róży Hornwóny naucz. z Brzeżan.

W dalszej części programu chór męski Z.S. pod batutą naucz. Jakóbca Antoniego odśpiewał wiązankę pieśni, a orkiestra 51 pp. odegrała szereg utworów.

Po części oficjalnej, odbyła się zabawa, która w wesołym nastroju przeciągnęła się do 6-tej godziny rano.

Koncentracja Oddziałów Związku Strzeleckiego w powiecie.

Z nastaniem pory letniej ożywiła się bardzo praca w Oddziałach Zw. Strzeleckiego mająca na celu wyszkolenie strzelców w terenie. Bardzo wiele energji i trudu wkłada w nią komendant powiatowy P.W. kapitan Jerzy Wsolak, który zarządził całodzienne ćwiczenia, koncentrując w każdą niedzielę poszczególne Oddziały w coraz to innej miejscowości.

Dnia 30 kwietnia br. odbyły się takie ćwiczenia w Kuropatnikach, dokąd przybyły Oddziały Strzeleckie z Seńkowa, Koniuch, Baranówki i Szybalina. Taka sama koncentracja odbyła się dnia 7 maja br. w Dryszczowie; wzięli w niej udział Oddziały Strzeleckie z Dryszczowa, Wolicy, Potoczan, Buszcza i Hinowic. Ćwiczenia, prowadzone przez kapitana Wsolaka przy pomocy kadry zawodowej PW., trwały od godziny 8 do 19-tej.

W dniu 14 maja zarządzono zbiórkę kompanji kurzańskiej w Kurzanach. Na uznanie zasłużyli strzelcy z Narajowa, którzy karnie i punktualnie stawili się na zbiórkę mimo 12 klm. odległości. W ćwiczeniach brali też udział Oddziały z Kurzan, Pawłowa, Huty, Podwysokiego i Rohaczyna Miasteczka. W godzinach popołudniowych przybył do Kurzan starosta dr. Golczewski i zastępca prezesa pow. Zarządu Zw. Strzel. inż. Weigel. Po ćwiczeniach odbyła się w Domu Ludowym zabawa taneczna.

Niedziela dnia 21 maja b. r. poświęcona była ćwiczeniom wojskowym kompanji Kozowskiej. Także i tutaj trwały one prawie 10 godzin.

Dnia 28 maja b. r. odbyła się koncentracja 3. kompanji strzeleckiej w Taurowie, na którą przybył oddział z Taurowa, Glinnej, Płauczy Małej, Płauczy Wielkiej i Słobódki. W godzinach przedpołudniowych odbyły się

ćwiczenia z wychowania fizycznego. Po mszy świętej zaś, w której cała kompanja wzięła udział wspólnie aż do godziny wpół do siódmej wieczorem, mimo zmęczenia wzięła udział brać strzelecka w zabawie tanecznej, którą urządzono w sali Kółka Rolniczego.

Wiec w Brzeżanach.

Rada Powiatowa B.B.W.R. w Brzeżanach zwołała na dzień 14 maja br. wiec, na który przybyli włościanie z całego powiatu. To też sala »Sokoła« wypełniła się już o godzinie 12-tej po brzegi. Wiec zagaił prezes Rady Powiatowej B.B.W.R. dyr. Edward Olszewski, powołując na sekretarzy Władysława Gorczyńskiego i Władysława Stankiewicza. Następnie wygłosił poseł Jan Klich bardzo wyczerpujący i niezmiernie jasny referat o położeniu gospodarczem i politycznem Państwa. Po krótkiem omówieniu uchwalonego przez sejm budżetu na rok 1933/34 szczegółowo wyjaśnił referent znaczenie wszystkich ustaw, które zostały przyjęte na ostatniej sesji sejmowej, poświęcając szczególną uwagę tym ustawom, które wywrą wielki wpływ na poprawę bytu rolników, jak ustawa o odbudowie, o kartelach, o kwestji pożyczek, banku akceptacyjnym i inne. Dość dużo czasu poświęcił poseł Klich też omówieniu polityki zagranicznej naszego Państwa. Wspomniał również o podniosłej chwili wyboru na prezydenta Rzeczypospolitej dr. Ignacego Mościckiego, piętnując dobitnie haniebne stanowisko, zajęte przez opozycję w tym tak ważnym akcie państwowym. Żywiołowe okrzyki, które po przemówieniu posła Klicha wnosili zebrani na cześć powtórnie wybranego prezydenta, oraz Marszałka Piłsudskiego, były wyrazem nastroju, jaki zapanował na wiecu. To też dziwić się należy nietaktowi Tadeusza Skrzypka i Klisowskiego, dwóch młodych akademików znanych prowodyrów tutejszej obwiepolskiej młodzieży akademickiej, którzy podniosły nastrój na sali starali się obniżyć niepoważnemi głośnemi uwagami. Tylko sprężystość przewodniczącego uchroniła ich od usunięcia ze sali, czego się zebrani kategorycznie domagali. W dyskusji, która po sprawozdaniu posła rozwinęła się, czyniła starania nieliczna, bo z kilku osób złożona opozycja przeciwstawia się nieodpartym wywodom referenta. Jednak sam były poseł Henryk Skrzypek musiał przyznać, że rząd Marszałka i Sejm wiele zdziałali, aby poprawić sytuację gospodarczą wsi. Niefortunnym wywodom Tadeusza Skrzypka i Klisowskiego dał należytą odprawę magr. Piwowarski wykazując dotychczasowe porządki na uniwersytetach faworyzujące młodzież endecką, oraz Antoni Bartha potępiając metodę partji »narodowej«, podburzającej na kresach ludność polską przeciw rządowi. Piękne było przemówienie w języku ruskim włościanina Andrzeja Hrycowa, który piętnował hasła walki czy to z ruskiej czy z polskiej strony, gdyż to są ludzie bez serca, a kto ma serce szczere słowiańskie musi stanąć przy Marszałku Piłsudskim i z nim razem pracować nad potęgą państwa. Wkońcu przemówił poseł Jan Klich, wykazując niesłuszność a nawet nieznajomość spraw, poruszonych przez mowców opozycyjnych. Następnie uchwalili zebrani następujące rezolucje:

1. Zebrani na wiecu w dniu 14 maja w Brzeżanach, mieszkańcy ziemi brzeżańskiej, wyrażają pełne zaufanie i uznanie dla rządu, i proszą o dalszą konsekwentną walkę z kartelami z tem, aby ceny produktów wyrobów kartelowych zostały obniżone do poziomu cen produktów rolnych.

2. Zebrani na wiecu w dniu 14 maja w Brzeżanach wzywają Panów Posłów tut. Okręgu Wyborczego, aby okazali większe zainteresowanie się sprawami ziemi brzeżańskiej.

3. Zebrani na wiecu w dniu 14 maja w Brzeżanach ślą wyrazy współczucia Rodakom naszym, mieszkającym w Niemczech

Dyr. Edward Reiter.

13

Kronika gimnazjum brzeżańskiego.

Vidi Baraniecki, kanonik katedry metrop. obrz. łać., prowincjonalny dyrektor gimn.

Notatka na marginesie prof. Dr. St. Tomuszewskiego: »Dotąd pisał Petrowicz«.

Dalsza notatka dyr. M. Kurowskiego: »Trzy lata brakują 1843-1846«.

Rok szkolny 1846.

Dnia 21 lutego 1846 r. napadł na stacjonowane w Narajowie c.k. wojsko oddział sprzysiężonych Polaków, przyczem dwóch żołnierzy zginęło, a siedmiu odniosło rany. Zakonspirowany oddział zbiegł wprawdzie tej samej nocy, został jednak później pojedynczo wyłowiony i sprowadzony do Brzeżan wraz z pewną ilością podejrzanych i wałęsających się z bronią w ręku włóczęgów. Następstwem tego dla c.k. gimnazjum było to, że, ponieważ stojący tu garnizonem bataljon Bianchi nie czuł się bezpieczny na odosobnionych kwaterach i uważał za konieczne wspólne zakwaterowanie w jednym mocnym punkcie w mieście, musiano opróżnić budynek gimnazjalny, gdzie tenże bataljon pozostał do czerwca. Na umieszczenie klas nie można było wobec natychmiastowego opróżnienia budynku gimnazjalnego zaraz znaleźć odpowiedniego lokalu, więc nauczyciele okazali się skłonnymi przyjąć je do swoich mieszkań z wyjątkiem jednej, którą musiano umieścić w budynku klasztoru bernardyńskiego. Ten stan, podyktowany z początku koniecznością, pozostał aż do powrotu do budynku gimnazjalnego, nie bez znacznych zresztą z ofiarnością nauczycieli połączonych trudności — z tego powodu, że istniała nadzieja rychłego przywrócenia życia szkolnego do stanu pierwotnego.

W tymże roku wizytował zakład prowincjonalny dyrektor gimnazjów, kanonik Łukasz Baraniecki. Wizytacja wypadła pod każdym względem zadowalająco; nie pochwalił wizytujący jedynie umieszczenia klas, twierdząc, że albo nie należało opróżniać budynku gimnazjalnego, albo, jeśli to już musiało się stać, należało postarać aię o należyte i celowe umieszczenie wszystkich klas w jednym budynku celem możności utrzymania porządku i nadzoru. Spodziewano się więc za to wytknięcia ze strony wysokiego c.k. rządu krajowego, co jednak nie nastąpiło, zapewne w uznaniu tej okoliczności, że nie uczyniono tego z jakiejś samowoli, lecz z dbałości o to, aby uniknąć szkodliwej przerwy w nauce.

W wyniku wizytacji nadeszło od c.k. rządu krajowego pisemne wyrażenie zadowolenia z naukowego i moralnego stanu gimnazjum.

W tym samym roku przybył do c.k. gimnazjum w charakterze suplenta nauczyciel religji, ks. Antoni Bielikowicz*), ponieważ poprzedni długoletni katecheta. Maciej Hirschler, otrzymał parafję w Białogórach. Poza tem pozostało grono nauczycielskie w tym samym składzie, co w latach poprzednich.

1847.

Rok szkolny 1847 minął w c.k. gimnazjum bez szczególnych wydarzeń. A przecież i w tym roku zostało ono zaszczycone wysokiemi odwiedzinami J. E. gubernatora krajowego, hr. Stadjona, który przybył do Brzeżan dnia 29 lipca. Ten wysoki gość poświęcił wiele uwagi zakładowi, odwiedzając go dwukrotnie, przyczem odbyły się egzaminy z różnych przedmiotów w trzech klasach. Szczególne zadowolenie wyraził on z pobytu w I. kl. gram., pozostającej pod opieką nauczyciela Franciszka Kautzky'ego.

W tym roku i to zaraz po ferjach otrzymało c.k. gimnazjum rzeczywistego nauczyciela religji, doktora teologji Ludwika Jurkowskiego. Innych zmian w gronie nauczycielskiem nie było.

*) Autor słownika polsko-łacińskiego (przypisek tłumacza).

narażonym na gwałty pod rządami Hitlera i wyrażają niezłomną wolę i gotowość odparcia wszelkich zakusów Niemiec hitlerowskich na prastare nasze ziemie śląskie i pomorskie.

4. Zebrani na wiecu w dniu 14 maja w Brzeżanach wyrażają uznanie dla Prezydjum Rady głównej B. B. W. R. za dotychczasową pracę i zdecydowane stanowisko wobec wszystkich zasadniczych zagadnień państwowych, kierowane dobrem państwa.

5. Zebrani na wiecu w Brzeżanach w dniu 14 maja 1933 wyrażają hołd i najgłębsze wyrazy czci dla sterników nawy państwowej Prezydenta Rz. P. P. Ignacego Mościckiego i I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Zamykając wiec, wzniósł przewodniczący okrzyk na cześć Prezydenta Rzeczypopolitej dr. Ignacego Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego, który zebrani wśród oklasków trzykrotnie powtórzyli.

Przebieg wiecu wykazał, że ludność naszego powiatu ma dużo wyrobienia politycznego, i nie daje posłuchu podszeptom opozycji. Śmiało można twierdzić, że pod względem poważnego ujmowania naszych zadań tutaj wobec państwa i obowiązku podnoszenia autorytetu rządu wieś wykazuje więcej zrozumienia i wyrobienia aniżeli pewne grupy mieszkańców naszego miasta. Konsolidacja myśli politycznej na wsi prawie jest dokonana. Nasza opozycja, która tak ładnie umie posługiwać się hasłami narodowemi, niech ten fakt weźmie pod rozwagę a może czegoś się nauczy od tych prostaczków ze wsi, którzy lepiej i głębiej rozumieją interes państwa, bo to zrozumienie dało im ukochanie ziemi, na której pracują wśród potu i trudu, mimo ciężkich dzisiejszych stosunków gospodarczych. Może wtenczas młodociani opozycjoniści będą się wstydzili, że dopuścili się prowokacji po skończonym wiecu, ubierając na sali kapelusze, podczas gdy zebrani śpiewali melodję »Pierwszej Brygady«, melodję która jest wyrazem pierwszych walk o odzyskanie tak długo i z taką tęsknotą spodziewanego własnego państwa.

Wiec B.B.W.R. w Kozowej.

Na dzień 28 maja br. został zwołany do Kozowej wiec przez Radę Powiatową BBWR. w Brzeżanach. Organicją wiecu zajął się prezes Koła miejskiego BBWR. w Kozowej naczelnik stacji Wł. Łada. Wobec wielkiego zainteresowania wiecem, organizatorowie byli zmuszeni wynająć salę w starym browarze, gdyż Dom Polski TSL mógł okazać się za ciasnym. Przewidywania sprawdziły się. Już o 12-tej godzinie zapełniło się poddasze browaru po brzegi, przybyli bowiem włościanie ze wszystkich pobliskich wsi i osad w liczbie około 800 osób. Wiec zagaił prezes Łada, powołując na sekretarza Stanisława Jarońskiego i in.

Następnie zabrał głos poseł Jan Klich, który szczegółowo omówił stan gospodarczy państwa, poświęcając specjalną uwagę pracom ustawodawczym sejmu odnośnie do rolnictwa. Jasno też przedstawił on stosunki zagraniczne naszego państwa i politykę wewnętrzną rządu. Przemówienia posła słuchali zebrani ze skupieniem, często je oklaskując.

W dyskusji zabrali głos Lachowski z Helenkowa, Landwójtowicz z Kozowej, burmistrz Traunfellner, prof, Stättner i sekretarz Roskosz, poruszając, badźto sprawy miejscowe, bądźto zagadnienie obniżenia się wartości dolara. Na wszystkie poruszane kwestje dał wyczerpującą odpowiedź poseł Klich, poczem uchwalono rezolucje, wyrażające hołd Prezydentowi Rzplitej prof. Ignacemu Mościckiemu oraz Wodzowi Narodu Marszałkowi Piłsudskiemu, i uznanie za starania około ulżenia położeniu rolników Klubowi posłów B. B. W. R., z prośbą, aby walkę z kartelami rząd prowadził nadal aż do zrównania cen artykułów przemysłowych z rolniczemi, i z zapewnieniem, że zebrani odeprą wszelki zamach na ziemie polskie grożący ze strony Niemiec hitlerowskich. Po zamknięciu wiecu, rozjechali się zebrani w podniosłym nastroju do domów.

Po przedłożeniu wysokiemu c.k. gubernjum krajowemu aktów egzaminacyjnych z drugiego półrocza tego roku otrzymali uznanie: nauczyciel religji, doktor teologji Ludwik Jurkowski i nauczyciel 2 kl. hum., Antoni Liszka, pierwszy za gorliwą działalność nad podniesieniem moralności wśród młodzieży szkolnej, drugi szczególnie za wzorową dążność w zaprawianiu uczniów do stylistyki.

1848.

W roku szkolnym 1848, który pozostanie we wiecznej pamięci całego państwa austrjackiego, przeżyło i tutejsze c.k. gimnazjum znaczny i obfity w następstwa wstrząs. Wprowadzona dnia 15 marca konstytucja przeniknęła lotem błyskawicy wszelkie stosunki życiowe i wywołała też żywy oddźwięk u młodzieży studjującej.

Zaledwie wiadomość o otrzymaniu konstytucji doszła do Lwowa, a już zakotłowało wśród studjującej tam młodzieży tak, że i tutejsza młodzież pojawiła się z kokardkami (biało-czerwonemi) i przyniosła je nawet nauczycielom do domu. Wśród zachwytu leciały z ust do ust słowa: wolność i równość, ale z zachowania się można było wyraźnie poznać, że te pojęcia, które oznaczaczają rozsądną miarę ludzkiej szczęśliwości, zostały wskutek przesady błędnie zrozumiane, jakgdyby się miały rozluźnić wszelkie węzły ludzkich stosunków i obowiązków. Od tego dnia zmalała niezwykle pilność młodzieży, a karność zachwiała się poważnie. Poprzednie stosunki z nauczycielami i należny im szacunek zniknęły w sposób zatrważający. Przed nauczycielami stanęło poważne i ciężkie zadanie obserwowania zachowania się młodzieży wśród tych nowych warunków. Do Rady narodowej obwodowej, która niezwłocznie się utworzyła, zaczęła tłumnie uczęszczać ucząca się młodzież, która tam wchłaniała w siebie fermenty podniecenia i oporu przeciw przepisom i prawu i okazywała je w całem, nietylko szkolnem życiu. Zażądała więc, aby mogła wstąpić od gwardji narodowej, która rychło powstała i nosiła się z podstępnemi zamiarami, co więcej zapragnęła stworzyć własną gwardję, a grono nauczycielskie ledwie mogło powściągnąć te żądania tak śmiałe i tak otwarcie prowadzące ją do zguby. Ciężkie było położenie nauczyciela, który z samej troski o dobro młodzieży choćby tylko próbował wystąpić w myśl przepisów przeciw jej zuchwałym życzeniom i żądaniom.

Wśród tych stosunków, przyczem pilność zupełnie upadła, zjawił się w c.k. gimnazjum były tutejszy uczeń, który opuścił zakład dopiero przed półtora rokiem a obecnie studjował we Lwowie filozofię, niejaki Leopold Konopacki i postawił w kancelarji gimnazjum w obecności prefekta Bazylego Petrowicza*) i całego grona nauczycielskiego żądanie w sprawie utworzenia gwardji wśród uczącej się młodzieży, przyczem pozwolił sobie na cierpkie uwagi o złym stanie nauki i niestosownem traktowaniu młodzieży, a nawet nie cofnął się przed chimerycznemi wynurzeniami co do wolności i równości, w myśl których już żyje młodzież studjująca we Lwowie. Kiedy ten bezczelny osobnik uczynił prefektowi zarzut, że gimnazjum brzeżańskie jest jedyne, które we wprowadzeniu wszelkich nowości stoi w tyle za wszystkiemi innemi i z tego powodu śmielej domagał się utworzenia gwardji studenckiej, zgodził się ten przełożony na to, miał jednak przynajmniej tyle rozwagi, że zażądał od tego zapalczywego człowieka dowodu uprawnienia tych do żądań i oświadczył, że dopiero wtedy zgodzi się na powstanie gwardji w gimnazjum, jeśli on wykaże się upoważnieniem do tego ze strony rządu krajowego. Rezolutny młodzieniec przyrzekł wkrótce postarać się o takie upoważnienie i przystąpić potem do dzieła. Już w trzy dni zjawił się prefekt z wymienionym młodym bohaterem, uzbrojonym w szablę, w szkole i ku największemu zdumieniu nauczycieli odczytał list od lwowskiego komitetu studenckiego, który wzywał młodzież do utworzenia korpusu gwardji i komitetu.

c. d. n

*) Słowa te pisze następca Petrowicza, Antoni Lischka.

Zebranie Związku robotników rolnych i leśnych.

Dnia 28 maja br. odbył się w Brzeżanach wiec Związku robotników rolnych i leśnych „Siejba" na który przybyli delegaci z Zarządu Centralnego we Lwowie, członkowie Związku z powiatu brzeżańskiego i sąsiednich w liczbie kilkuset osób, oraz reprezentant starostwa w Brzeżanach. Wiec zagaił Stawiński, prezes oddziału brzeżańskiego. Uczestnicy i referenci w przemówieniach swych stwierdzili, że na terenie tut. powiatu panują dobre stosunki między robotnikami a pracodawcami, szczególnie zaś podnosili to w odniesieniu do Zarządu Dóbr J. hr. Potockiego w Raju, wynikiem czego była uchwała odpowiedniej rezolucji.

Uchwalono następnie wykluczyć ze Związku „Siejba" b. sekretarza tegoż Związku Ignacego Chmielewskiego, jako skazanego prawomocnym wyrokiem sądowym za zbrodnie na karę więzienia, wyrażono też podziękowanie prezesowi Stawińskiemu za należyte kierowanie Związkiem i dobre ustosunkowanie się do pracodawców i władz. Przy końcu obrad zebrani doszli do przekonania, że Centralny Komitet Związku nie stoi na gruncie obrony interesów robotniczych, lecz osobistych i powzięli uchwałę, na mocy której gremjalnie wystąpili ze Związku robotników rolnych i leśnych i postanowili przystąpić do Frakcji rew. PPS, której program został zapoczątkowany przez Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Elektryfikacja miasta.

Prace około zainstalowania w mieście urządzeń elektryfikacyjnych wchodzą obecnie w stan bliskiej realizacji.

Montarz motoru Diesla do napędu prądnicy jest ukończony i przystępuje się do ustawienia generatora prądu i tablic rozdzielczych.

Od 26 bm. czynny jest wydelegowany przez Stocznię Gdańską monter dla instalacji sieci przewodów, nadzorujący narazie roboty przy montowaniu konstrukcyj żelaznych na słupy i izolatorów. Zaczęto też ustawianie słupów, uodpornionych na gnicie.

Słupy kratowe w liczbie 4-ch są już zamówione i do zmontowaniu ich, przystąpi się niezwłocznie do zakładania przewodów.

Licząc się z życzeniem ogółu mieszkańców, aby elektrownia mogła być czynną w dzień i w nocy, Zarząd miasta nosi się z myślą zakupienia 2-giego mniejszego motoru i odpowiedniej prądnicy i prowadzi w tej sprawie pertraktacje ze Stocznią Gdańską.

Dodatkowe to urządzenie służyłoby do dostarczania prądu dziennego dla celów przemysłowych, stanowiłoby też rezerwę na wypadek nieprzewidzianej przerwy w ruchu motoru głównego, przeznaczonego w zasadzie do obsługi sieci oświetleniowej w godzinach wieczornych i nocnych.

Z uwagi na bliski termin uruchomienia elektrowni Zarząd miasta rozpoczął zbieranie zgłoszeń na zapotrzebowanie prądu, przyczem wszelkich w tej dziedzinie informacyj udziela przez swego fachowego referenta, który urzęduje w Magistracie w godzinach południowych.

Odbudowa zamku Sieniawskich.

Dowiadujemy się ze sfer wojskowych w Brzeżanach, że hr. Jakób Potocki wydał wojsku akt darowizny zamku Sieniawskich wraz z bezcenną pod względem architektonicznym i porównywaną przez najtęższych uczonych jedynie z kaplicą Zygmuntowską na Wawelu — Kaplicą Zamkową w Brzeżanach.

Dzięki zabiegom dowódcy O.K. VI we Lwowie generała Popowicza Bolesława i dowódcy 51 p.p. w Brzeżanach pułk. Widackiego Stanisława, oddany do dyspozycji wojska zamek w najkrótszym czasie będzie odbudowywany i zostanie doprowadzony do wyglądu, przedstawionego na planie zamku z 1775 r. W związku z odbudową zamku w niedługim czasie przyjeżdża do Brzeżan generał Popowicz i szef dep. budow. M. S. W. inż. pułk. Toruń, którzy na miejscu rozpatrzą plan prac. Nadmienić równocześnie należy, że z inicjatywy Rodziny Wojskowej w najbliższych dniach zawiąże się w Brzeżanach Komitet Pań, którego zadaniem będzie zebranie funduszów, potrzebnych na odnowienie zamkowego Kościoła św. Trójcy, tak zw. Kaplicy Sieniawskich. Narazie niestrudzony inicjator odbudowy Zamku Sianiawskich pułk. Widacki Stanisław umożliwił szerokim rzeszom zwiedzanie Kaplicy Sieniawskich za skromnym wstępem i poczynił starania dla umożliwienia kapelanowi pułku odprawiania nabożeństw w Kaplicy.

W pierwszą rocznicę śmierci śp. prof. Władysława Szymańskiego.

Mijają dnie i miesiące, zaciemniające kotarą przeszłości więdnące w zapomnieniu kwiaty żywota, który niedawno jeszcze darzył nas wiosną, a który dziś zamyka ciemna w sobie bryła grobowca. Nad grobowcem unosi się więc dziś myśl o Tym, który męką życia krzesał wiarę w to, co jest piękne i dobre. I zdają się sprawdzać słowa Fredry, że „Wielkie rzeczy zamilknieniem się mówią".

Nie powinniśmy jednak przemilczać owej bolesnej chwili i zapominać o mogile świetlanej postaci, która nie doczekała się słusznego uznania.

Dzień 15 maja 1932 r. jest dla nas na zawsze dniem smutku i żałoby. Dnia tego bowiem ubiegłego roku opuścił nas głęboki w pracy i nieugięty w spełnianiu swych obowiązków ś.p. Władysław Szymański, profesor i opiekun „Koła Literackiego" gimnazjum państwowego w Brzeżanach. Powiadam opuścił, lecz tylko „ciałem", bo w umyśle naszym tkwić będzie zawsze. Nie zapomniemy nigdy wzniosłego wyrazu zadumy na Jego wyniosłem czole i przyćmionego, sięgającego w „światy ułudy" spojrzenia. które przez całe życie szukał o owej ciszy, o której mówił w swym poetyckim testamencie:

„Niech mi ciszy nikt nie trąca
i niech nigdy łez nie ronią,
bym mógł słyszeć, jak wiatr trąca
w kłos i polne dzwonki dzwonią".

Za Polskie Koło Literackie:
Bronisław Germau.

Wieści z Narajowa.

Konstytucja 3 maja, ta bezkrwawa rewolucja jak ją nazwał polityk holenderski, stwierdziła żywotność narodu, dźwigająo Rzeczpospolitą z zamętu anarchji, dając jej wspaniałą reformę i możność prawidłowego rozwoju. Wykazała, że zgoda i jednomyślność powszechna może stworzyć wiekopomne dzieło.

Brzeżany urządziły obchod 3 maja, a że Narajów „zgodliwy", więc odłożył na 7-mego, ażeby wziąć udział w uroczystościach w Brzeżanach i u siebie. Kto kogo spotkał w tygodniu, pytał, jak to będzie w niedzielę, czy pogoda dopisze, czy akademja odbędzie się, kto powie słowo wstępne i t. p. Największej kłopotu miał nasz poczmistrz, bo podobno w piątek linja telefoniczna Narajów — Brzeżany została zajęta przez ks. Żebrowskiego, który był duszą obchodu i dołożył wielu trudów, ażeby uroczystość wypadła jak najwspanialej.

Przyszedł wreszcie oczekiwany dzień Radośnie wyjrzało słońce, ciepły wiosenny budził się ranek. Zewsząd nadciągają tłumy. Zdala słychać piosnkę strzelecką, w takt jej idą strzelcy z Huty i Rohaczyna. Koło kościoła ścisk, zajeżdża banderja w liczbie 30 koni, po lewej stronie stoją strzelcy, straż pożarna, wkońcu przychodzą szkoły. Panie Ob. K. P. K. sprzedają kokardki. Kościół zapełnia się. Nabożeństwo celebruje ks. kapelan Żebrowski. Myśl cofa się w przeszłość, kiedy to ostatni król Stanisław Poniatowski wśród uroczystej ciszy i głębokiego wzruszenia obecnych powtarzał słowa przysięgi, kończąc „Przysiągłem

Bogu i żałować tego nie będę. A zwracając się do wszystkich dodał: Wzywam teraz kochających Ojczyznę, niech złożą Bogu wspólną przysięgę i dziękczynienia, że nam dozwolił tak uroczystego i zbawiennego dokonać dzieła. Na zakończenie w miejsce dawnego „Te Deum laudamus“ zaintonowano „Boże coś Polskę“ i wśród ciszy wyszła procesja i uformował się pochód do Krzyża Grunwaldzkiego. W złotych promieniach powiewają chorągiewki, rżą konie, banderja prowadzi. Już są na miejscu. Tu przemawia dyr. Atanowski z Brzeżan. Echo słów leci w przestworza i zapewne słyszą je duchy tych, którzy przyczynili się do zmartwychwstania naszej drogiej Ojczyzny.

Następnie odbyła się akademja, urządzona przez szkołę z miasta i wsi. Słowo wstępne wypowiedział p. Antoni Mach, chór pod batutą p. Maryi Nowakówny wykonał doskonale szereg pieśni, zaś dziatwa z Narajowa wsi przy akompanjamencie muzyki - deklamacje.

Wieczorem odbyła się zabawa strzelecka. W tem miejscu złożę serdeczne podziękowania gościom z Brzeżan, którzy, pomimo trudu przyjechali na uroczystość i zabawę Za ten „kulig“ składam w imieniu Narajowa, staropolskie „Bóg zapłać“ i do zobaczenia na waszych imprezach.

A teraz zwrócę się trochę w przyszłość Ostatnia korespondencja pisana przez kogoś z Narajowa, kto miał ogromną tremę (pewnie pierwszy raz pisał „do druku“) trochę się nie udała. Być może miał zamiar opisać akademję w dniu Imienin Marszałka Piłsudskiego, którą dały szkoły z miasta i wsi, dla dyrygentki p. Nowakówny, która dużo trudu poświęciła, ażeby wyuczyć pieśni — zabrakło mu atramentu. Zresztą mniejsza oto, teraz wybawiam go z niemiłej sytuacji i piszę — jednak na przyszłość... Lecz dosyć o tem kiedy taki kryzys. Właśnie w sprawie kryzysu mogłoby wiele powiedzieć błotko narajowskie, zawsze konsekwentnie broniące ludzi przed modą i związanemi z tem wydatkami: zatyka dziury w butach, łata kalosze, desenie i etnograficzne wzory pozostawia na sukniach, słowem stara się dogodzić. Boć to jeszcze jesienne, podmuchem wiosennego wiatru zarumienione, a czekające lata. Albo ta latarnia, majestatycznie na rynku stojąca, co za szczęście miała! Mówi legenda, że wzięła ślub z księżycem i jako zgadzająca się małżonka świeci wtedy, gdy małżonek najwięcej ją kokietuje, to jest w czasie pełni. A ludziska cieszą się, bo mają kulturalniejsze światło z latarek elektrycznych, a wrazie braku tychże, gdy kto dotknie nosem podeszwy drugiego, ma bezpłatną borowinę. Zresztą trzeba pomoc gminie — kryzys — a może „Centra“ mając tak wielki zbyt wybuduje fabrykę. Zatem do góry głowy, ale na nosy maski ochronne przeciw weneckim zapachom. Złośliwi powiadają, że wszystkie paki mają być bezwarunkowo czyste, nie wolno nic wylewać na ulicę, które będą schludne, śmiecie ma być co tygodnia wywożone istny raj dla bezrobotnych — ale decyzja, zależna od specjalnej komisji, która niedługo przyjedzie, podobno około grudnia. Tymczasem śpiewaj bracie (chcesz i siostro) rewjową piosenkę „Narajów bawi i śmieje się, jedz i popuszczaj pasa jak za króla Sasa, bo najtańsze miasteczko w Polsce - to właśnie nasze“. Sprzedasz za bezcen, a chcesz kupić płać, czas, abyś oduczył się jedzenia, albo wynalazł kapsułki Zresztą masz język, połóż na zębach i gadaj co cię boli, a przyjedzie „taryfa“ i zaśpiewasz o tej „wymarzonej i wytęsknionej“ tak świetne tango, że ani Szczepko i Tońko z radja lwowskiego lepszego nie znają. Choć oni powiedzą ci „bracie kryzys“ — ty drwij sobie z tego. Masz obie ręce do pracy, weź życie za łeb! Optymizm górą!.. Tego zdania są hutniacy, całą zimę biedowali! Fabryka zamknięta, zasiłek dla bezrobotnych odmówiony ze względu na nową ustawę, lecz duch u nich silny. Postanowili własnemi siłami wybudować dom ludowy, w którym mieściłaby się i szkoła. Chodzi tylko o miejsce. Pan brzeżańszczyzny, który wykazał tyle dobrej woli, patrjotyzmu i tym razem, po przedstawieniu tej sprawy przez pełnomocnika WP. Czuruka, napewno nie odmówi. Dlatego pełni ufności zwracając się hutniacy za pośrednictwem tego pisma do WP. pełnomocnika, wierzeć niezłomnie, że poprze ich sprawę.

Na zakończenie wspomnę jeszcze o naszym oddziale Ob. Pr. Kobiet. Od chwili założenia wykazał on ogromną tężyznę i pracę, urządzając szereg imprez, celem zebrania funduszów, a dziś może pochlubić się zaszczytnym wynikiem, gdyż przeszło 50 rodzin, znajdujących się w skrajnej nędzy, zostało obdarowanych prowiantami i to po kilka razy. Pozatem, chcąc wyświetlić obecne położenie gospodarcze, państwa zaprosił na wiec posłankę Bałabanównę i starościnę Gołczewską. Wiec odbył się 30 kwietnia przy zapełnionej sali. Posłanka Bałabanówna przedstawiła zabiegi rządu około opanowania kryzysu i przyjścia ludowi z pomocą.

Z życia szkół.

Gimnazjum.

Uroczysta Akademja w piątą rocznicę śmierci ś.p. Józefy Joteyko.

29 kwietnia br. w piątą rocznicę śmierci śp. Józefy Joteyko urządziły uczenice naszego zakładu uroczystą akademję. Z życiorysem sławnej uczonej polskiej i wychowawczyni zaznajomiła zebraną młodzież przewodnicząca Koła L. Rapfówna (VIIa). Referat o działalności naukowej Józefy Joteyko odczytała ucz, kl. VIII Otylja Klarerówna. Deklamacja Krystyny Lepszówny (IIIa), solo fortep. Łucji Morawskiej (IIa) oraz gra na gitarze Anny Prześlakowskiej VIIb uzupełniły program uroczystości. Na akademji był obecny dyr. Reiter E. i grono profesorskie.

Posiedzenie Rady Podagogicznej.

W sobotę 29 kwietnia po południu odbyło się posiedzenie Rady Pedagogicznej w sprawie odmówienia przyjęcia w przyszłym roku szkolnym uczniom za niedostateczne postępy i nieodpowiednie sprawowanie się.

Film propagandowy L. O. P. P.

W piątek, dnia 28 kwietnia br. o godz. 15-tej wyświetlono w sali kina „Sokół“ film propagandowy LOPP. p. t. „Nie wytrują nas wrogowie“, oraz 2 filmy naukowe p.t. 1) „Podróż polskim statkiem „Gdynia“ do Sztokholmu i Kopenhagi i 2) „Ogród zoologiczny w Warszawie“. Aktualny temat filmów zgromadził całą młodzież gimnazjum, oraz wszystkich miejscowych szkół.

Film na dochód Ochronki P.

We wtorek dnia 2 maja br. młodzież naszego zakładu i wszystkich miejscowych szkół wzięła udział w przedstawieniu kinowem p.t. „Dzielny wojak Szwejk“, z którego dochód przeznaczony został na cele miejscowej Ochronki Polskiej.

Obchód Konstytucji 3 Maja.

Dzień 3 maja zakład nasz uczcił w bieżącym roku szczególnie uroczyście. Prócz udziału młodzieży i grona profesorskiego w ogólnym programie święta państwowego, zakład nasz urządził dzięki staraniom »Czytelni Młodzieży« uroczystą akademję 3 Majową w sali gimnastycz. o godz. 17-ej. Na program uroczystości złożyły się: a) pieśń »O polski kraju święty«, odśpiewana przez chór polski pod batutą prof. Czerneckiego Karola; b) przemówienie Zdeba Kazimierza (VIIIa); c) deklamacja Naglerówny Marji (IIIa) »Przysięga« Józefa Mączki; d) solo skrzypcowe Kruszelnickiego Bohdana (VIa) z tow. fortepjanu Lityńskiego Mikołaja (VIIc): »der Sohn der Heide« Kellera; e) deklamacja Szczura Bohdana (VIIIb) »Koncert Jankiela«, wyjątek z Pana Tadeusza w przekł.; f) śpiew solowy Rapfówny Ludmiły (VIIb) z tow. fort. Klarerówny Otylji (VIIIa): »Dwie zorze« i »Oczko me — gwiazdko ma«; g) Deklamacja Mochnackiego Aleksandra (IIa): »Konstytucja 3 Maja«; h) Deklamacja Wierzbickiego Adama (VIa) »Hymn Orłów« Ed. Wasilewskiego; i) śpiew chóru polskiego: »Orlęta« (Kantata F. Nowowiejskiego).

Składka młodz gimn. na „Dar Narodowy 3. Maja“.

Dzień 3Maja, jako dzień Daru Narodowego dla TSL. na jego prace oświatowe, uczciła młodzież naszego zakładu składką którą zebrali delegaci Czytelni i złożyli opiekunowi Czytelni prof. Stättnerowi, który odesłał ofiarowany TSL. datek w kwocie 28 zł. 53 gr. do Zarządu Głównego TSL. we Lwowie.

Posiedzenie wychowawców oddz. utrakwistycznych.

4 V. br. odbyło się pod przewodnictwem dyr. Reitera E. posiedzenie wychowawców oddziałów utrakwistycznych, na którem omawiano sprawę absentowania się młodzieży ukr. na uroczystościach zakł. w święta państwowe.

Pogadanka „O najnowszej literaturze i sztuce polskiej”.

Prof. Słotwiński Józef wygłosił w dniu 6 V. br. w sali „Czytelni“ pogadankę dla młodzieży pt. „O najnowszej literaturze i sztuce polskiej.

X. Tydzień Lotniczy.

Z okazji X. Tygodnia lotniczego, który rozpoczął się w niedzielę 14 maja b. r. uroczystem nabożeństwem w kościele farnym, młodzież obu obrządków wzięła udział w uroczystych nabożeństwach w miejscowej farze i w cerkwi, zaś członkowie hufca szkolnego P.W. wzięli udział w defiladzie w maskach przez ulice Brzeżan.

Odczyt Dr. Jarosza.

W piątek 19 maja młodzież gimn. i innych miejscowych szkół wzięła gremjalny udział w odczycie dr. Jarosza

p.t. „Przez prerje i góry Ameryki", ilustrowanym barwnemi przeźroczami. Przepiękne przeźrocza, znakomite opanowanie tematu przez prelegenta, oraz bardzo metodyczne i popularne ujęcie odczytu, przeplatanego często humorem i wesołym dowcipem, pozostawiły w uczestnikach głębokie wrażenie i zachwyt. Odczyt odbył się w sali Sokoła, dochód z niego przeznaczono na Ligę Ochrony Przyrody w Polsce.

Święto „Ukraińska Młodzież Chrystusowi".

Z okazji święta „Ukraińska Młodzież Chrystusowi" młodzież gr.-kat., po krótkiem przygotowaniu się do spowiedzi, przystąpiła w dniu 19 maja br. do spowiedzi św., zaś w dniu 20 maja do komunji św., poczem w tymże dniu wzięła udział w procesji uroczystej do cerkwi na Adamówce.

Msza św. żałobna za spokój duszy śp. Władysława Szymańskiego.

20 maja br. ks. prof. dr. Marcinkiewicz Józef odprawił w kościele ormiańskim mszę św. żałobną za spokój duszy śp. Szymańskiego Władysława, byłego prof. tut. zakładu. W nabożeństwie żałobnem, odprawionem w rocznicę śmierci śp. prof. Szymańskiego, wzięła udział młodzież rzym.-kat. i grono profesorskie.

„Lisowa Pisnia" w Brzeżanach

Kółko dramat. ukr. młodzieży państw. gimn. pod kierownictwem prof. ks. dr. M. Zaleskiego odegrało na scenie dnia 20 i 21 maja br. dramat liryczno-symfoniczny Łesi Ukrainki p.t. „Lisowa Pisnia". Na podstawie legend poleskich przedstawia to arcydzieło literatury ukr. tragedję porywów idealnych w zetknięciu się z prozą powszedniości. Niezwykłe wartości językowe, emocjonalne i sceniczne utworu wyłoniły bardzo poważne zadanie, które wykonawcy przeżyciem treści i sumienną pracą spełnili zupełnie poprawnie Artystycznie odtworzyli swe role: Z. Jaworowska, VIa (Mawka) i B. Szczur VIIIb (Łukasz). Oryginalnie i ze scenicznem uzdolnieniem grali: Kamiński VIIIb (Łew), Kawkówna, VIa (Matka), Kluba, VIIIb (Perełesnyk), Repetyło IVb (Kyłyna) Stasiukówna, (Dola), Kotlarczuk, VIIc (Lisowyk), Jaremówna, IVb (Rusałka polna), Szwakówna, IVb (Rusałka), Wojtowicz, VIIc i Pińkowski, VIIc, ponadto: Nikyforukówna, IIIb, Kożuszkówna, IIb, Lewicki, IIIb, Kiś IIIb, Wojtowicz, IIIb, i Hajdukiewicz, IIb. Pilną pracą zasłużyli się Kowalski, VIIIb i Semczyszyn, VIIIb, który wygłosił piękny i treściwy referat objaśniający. Do artystycznego wyniku przedstawienia przyczynił się „Sokół", który bezinteresownie użyczył młodzieży wszystkich dekoracyj. Uzupełniała nastrój podczas przerw muzyka gimn. pod batutą A. Bilińskiego VIIIb wykonując utwory narod.-ludowe.

Wystawa szkiców i akwarel Stanisł. Błońskiego.

W sobotę 27 V. br. odbyła się w Czytelni wystawa szkiców i akwarel artysty malarza Błońskiego Stanisława, którą zwiedziła i wysłuchała odpowiednich objaśnień artysty cała młodzież zakładu. Jasne i szczegółowe objaśnienia, przedewszystkiem zaś z pełnym artyzmem wykonane obrazy zabytków architektonicznych Polski zachodniej, pozostawiły w pamięci zwiedzających głębokie refleksje na temat naszej przeszłości i jej zabytków.

Seminarjum.

Dnia 2 maja b.r I Żeńska Drużyna harcerska sem. zamiast stereotypowego obchodu w hołdzie »Poległym« w obronie wolności, złożyła wieniec na płycie »Nieznanego Żołnierza«.

Dnia 3 maja br. wzięły uczenice szk. ćw. i seminar. pod opieką grona naucz. udział w nabożeństwach i defiladzie, po południu zaś tegoż dnia zebrały się powtórnie w salach szkolnych, celem uczczenia tej pamiętnej chwili skromnemi pogadankami, śpiewem i zabawami. Samorządy klasowe przyozdobiły zakład i salę zielenią i chorągiewkami.

Dnia 7 maja br. uczenice IV. kursu urządziły pod opieką wychowawczyni Wandy Kubrychtówny, obchód Konstytucji 3 Maja dla ludności wsi Sarańczuki.

Dnia 15 maja odbył się na III. kursie obchód ku czci St. Wyspiańskiego. Referaty, deklamacje, recytacje i odczytanie epizodów z życia artysty złożyły się na nader nastrojowy program obchodu, zapoznając obecnych z całokształtem prac literackich i malarskich artysty i podkreślając równocześnie wielką miłość Ojczyzny tego wielkiego genjusza naszego narodu.

Dnia 20 maja uczenice z Hufca Sem. i Druż. Harc. wzięły udział w uroczystościach, zorganizowanych przez Kom. Pow. LOPP., następnie zaś na III. kursie odbył się »Dzień LOPP.« z następującym programem: 1) Referat pt. »Rozwój lotnictwa«; 2) recytacje; 3) chór; 4) referat: »Udział kobiet w służbie lotniczej«; 5) odczytanie wyjątków z historji lotnictwa: »Wizje przyszłości«.

Dnia 30 maja urządziły uczenice szk. ćwiczeń pod kierownictwem dr. prof. Bereźnickiej »Dzień Matki«, na program którego złożyły się: 1). przemówienie, 2). deklamacje, 3). chór i 4). odegranie obrazka scenicznego: »Kochajmy matkę«. Ta nadzwyczaj miła uroczystość wzruszyła do łez zebrane na sali »Mamusie« naszych milusińskich.

Szkoła Przemysłu Drzewnego w Brzeżanach.

Obchód 3 Maja.

Ponieważ w dniu 3 Maja młodzież wystąpiła pod Komendą P.W. jako oddział tej szkoły — w obrębie szkoły obchód musiał być urządzony w przeddzień święta.

W obchodzie tym, jak zwykle czynnie wystąpiła bratnia Pomoc Uczniów.

Po zagajeniu uroczystości przez dyr. szkoły Michała Serafina i wygłoszeniu prelekcji przez nauczyciela Babczyszyna Adama, wystąpiła młodzież z deklamacjami, referatem i popisem muzycznym.

Szkoła powszechna męska w Brzeżanach.

Obchód Konstytucji 3 Maja.

Rocznicę wiekopomnej Konstytucji 3 Maja uczciła tut. szkoła nader uroczyście. Rano dnia tego o godz. 8-mej odbył się w szkole w sali kl. IVa poranek o bogatym programie. Zagaił uroczystość prof. Dylski Mieczysław, przedstawiając w barwnych słowach doniosłe znaczenie aktu konstytucji 3-go Maja. Później nastąpiły udatne produkcje chóru szkolnego, tudzież piękne deklamacje uczniów. Po poranku, wzięła młodzież gremjalny udział w nabożeństwach.

Pozatem Drużyna »Zuchów«, istniejąca przy tut. szkole, wzięła udział w pochodzie ogólnym i defiladzie, chór zaś szkolny wystąpił z kilkoma pieśniami w czasie uroczystej Akademji w Sokole.

Konferencja Koła Rejonowego Naucz.

Dnia 5 maja br. odbyła się konferencja rejonowa nauczycielstwa obu tut. szkół powszechnych. W czasie konferencji przeprowadzono dwie lekcje praktyczne; jedną przeprowadziła Hornówna Róża, naucz. szkoły męskiej z uczniami kl. III tejże szkoły na temat: »Ćwiczenia słownikowe«, opierając się na aktualnym temacie: »Lot w stratosferę lotników polskich«, drugą zaś Genowefa Karpowówna w kl. V. szk. żeńskiej, nauczycielka tejże szkoły, na temat: »Rozbiór psychologiczny czyt. Zielona panienka«.

Nad przeprowadzonemi lekcjami wywiązała się ożywiona dyskusja, świadcząca o zainteresowaniu się lekcjami, jak również o dążności nauczycielstwa do pogłębiania fachowej wiedzy.

Tydzień L. O. P. P.

W szkole tut istnieją 4 koła klasowe L. O. P. P. pozostające pod kierunkiem nauczyciela p. Ludw. Pazowskiego.

Młodzież docenia w zupełności znaczenie akcji, prowadzonej przez L. O. P. P., to też garnie się chętnie do kół i bierze czynny udział we wszystkich zebraniach, pogadankach i pokazach, związanych z akcją Ligi.

W związku z »Tygodniem L. O. P. P.« odbyło się w tut. szkole w niedzielę dnia 14 maja zebranie Członków kół L. O. P. P. i reszty młodzieży. W czasie zebrania przeprowadził kierownik szkoły Gałaczyński Ludwik pogadankę na temat: »Zadania Ligi O. P. P.« — wykazując, jak wielkie zadanie ma ona przed sobą w dziedzinie zapewnienia państwu potężnego lotnictwa i uświadomienia społeczeństwa o środkach zaradczych na wypadek wojny. Po pogadance, odbyła się zbiórka na cele L. O. P. P.

Udział młodzieży w odczycie Dr. Jarosza.

W związku z pobytem w mieście naszem znanego podróżnika dr. Jarosza, zaznaczyć należy, że w prelekcji jego »O Ameryce Płn.«, jaka się odbyła dnia 19 maja, wzięła młodzież tut. szkoły udział w liczbie stukilkudziesięciu uczniów.

Festyn.

W niedzielę dnia 21 maja, staraniem koła Rodzicielskiego szkoły męskiej, odbył się w tut. parku miejskim festyn w połączeniu ze »Świętem Młodzieży«. Na program tej imprezy, prócz zwyczajnych festynowych atrakcyj, złożyły się ponadto ćwiczenia gimnast. i piramidy chłopców — tudzież produkcje chóru szkolnego.

Wdzięczny w swoim rodzaju obrazek stanowił obóz »Gromady Zuchów«, ujawniający jeden z fragmentów pracy harcerskiej.

Czysty dochód z tej imprezy postanowiono przeznaczyć na zorganizowanie »Półkolonji Wakacyjnej« dla biednej, pozbawionej w tym czasie należytej domowej opieki dziatwy.

Niepodobna jednak przytem pominąć milczeniem jednej sprawy. Pomimo bowiem tak pięknego celu, jaki przyświecał organizatorom imprezy — (Komitetowi Rodzicielskiemu z pr. Lubelskim na czele) z przykrością zaznaczyć należy, że nie znalazło to »Święto Młodzierzy« należytego zrozumienia u społeczeństwa brzeżańskiego.

Co gorsza, nie poparły tych usiłowań szkoły i Koła Rodzicielskiego nawet te sfery społeczeństwa, które przecież tak często apelują do szkoły i Komitetu Rodzicielskiego o poparcie celów im bliskich, zapominając o prostym choćby obowiązku »rewanżu«.

A szkoda wielka! Cel przecież tak piękny i w miarę większych dochodów, możnaby niejednemu dziecku łzę otrzyć, niejedno uratować przed wykolejeniem, byle tylko mieć odrobinę dobrej woli...

Szkoła żeńska.

Festyn, połączony z Świętem Młodzieży.

Staraniem Koła Rodzicielskiego i Grona naucz. tut. szkoły powsz. żeńs. odbył się dn. 14 maja 1933 w ogrodzie miejskim festyn, połączony ze »Świętem Młodzieży«. Program festyns był celowo ułożony i nader urozmaicony. Prawdziwą atrakcję stanowiły ćwiczenia rytmiczne, wykonane przez uczenice na specjalnie przygotowanem podjum, szczególnie ćwiczenia żniwiarek w barwnych strojach z sierpami przy śpiewie, oraz ćwiczenia wachlarzami przy orkiestrze wojskowej. Uczenice oddziałów niższych wykonały w pięknych strojach taniec motyli z baśni »O Królowej Róży«, a chór szkolny odśpiewał kilka pieśni wiosennych. Pięknie wykonanym produkcjom przypatrywała się licznie zebrana publiczność, nagradzając uczenice rzęsistemi oklaskami. Nie brak było też takich niespodzianek jak: »loterja fantowa, bicie garnków, koło szczęścia, słup szczęścia i jazda na kucykach«, które były miłą rozrywką dla młodzieży. Całości dopełniał obfity i tani bufet, który został w zupełności rozsprzedany. Festyn został przygotowany wielkim nakładem pracy Koła Rodzicielskiego i nauczycielstwa. Czysty dochód w kwocie 407 zł. przeznaczono na akcję niesienia pomocy ubogiej młodzieży szkolnej. Ofiarność rodziców, którzy, mimo ciężkich czasów, nie żałowali darów na fanty i do bufetu, przyczyniła się do tego, że impreza osiągnęła tak dodatnie rezultaty.

Kącik harcerski.

Kronika bieżąca:

Dnia 2 maja b. r. żeńskie drużyny harcerskie z okazji święta państwowego złożyły wieńce na płycie nieznanego żołnierza.

W dniu 3 maja b. r. drużyny harcerskie brały udział w defiladzie, oraz w Akademji w »Sokole« i w gimnazjum.

W niedzielę dnia 6 maja odbyły się ćwiczenia hufca na Kasztelówce. Po ćwiczeniach, złożono życzenia prezesowi Koła Przyjaciół Harcerstwa dyr. Kulpińskiemu Stanisławowi. W imieniu harcerek składała życzenia dh. Sikorzanka Władysława, w imieniu harcerzy dh. Motylewicz Piotr. Wieczorem wróciły drużyny do Brzeżan ze śpiewem na ustach i urządziły z okazji solenizacji prezesa owację na jego cześć pod jego domem.

Dnia 14 maja, jako w dzień święta L. O. P. P., drużyny wzięły udział w defiladzie w maskach przez ulice miasta. Po południu odbyły się zawody w siatkówce i koszykówce, w których też wzięły udział zespoły harcerskie, bijąc zespół gimnazjalny w siatkówce w stosunku 42—24 punktów, w koszykówce 23—17.

Dnia 28 maja b. r. odbyło się uroczyste pożegnanie harcerzy opuszczających gimnazjum. Na program uroczystej chwili złożyło się przemówienie dha komendanta Janczyszyna Władysława, i zastępowego II-giej drużyny dh. Sławskiego Adama, deklamacja dh. Sitarskiego Zbigniewa, oraz produkcje chóru harcerskiego.

Uwaga: Zwracamy uwagę P. T. publiczności, że „Festyn Harcerski“ został przeniesiony na dzień 13 czerwca b. r.

Z życia zuchowego.

Z przyjemnością należy stwierdzić, że Kurs Wodzów Zuchowych, odbyły w kwietniu b. r. wydał spodziewane rezultaty. Miał on bowiem na celu wykształcić wodzów, którzyby później założyli gromady.

Gromady takie powstały w Świrzu i w Glinianach (powiat Przemyślany), oraz na Chatkach.

Z życia towarzystw.

Brzeżany.

Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet.

Walne Zebranie Związku P. O K. Oddział Brzeżany odbyło się dnia 25/IV. 1933 r. Posiedzenie zagaiła przewodnicząca Helena Kozicka, zdając sprawę z całorocznej działalności Związku. Jak wynikało ze sprawozdania przewodniczącej i poszczególnych referentek, praca obejmowała wiele dziedzin życia społecznego i tętniła pełnem życiem. Ustępującemu Zarządowi wyrażono absolutorjum. Następnie wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Helena Kozicka przewodnicząca, Marja Golczewska zastępczyni. Zarząd: Mira Czapranowa, Janina Kubrychtówna, Marja Kuliczkowska, Helena Nasielska, Stefanja Nowakówna, Hilara Szafranowa, Marja Szymańska, Modesta Warchołowa. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: Karolinę Bojanowską, Br Schüslową, Marję Wiszniewską, do Sądu Honorowego zaś Marję Widacką, Marję Czurukową, i Janinę Scholcową.

Wyrazem rozbudowy działalności Związku P. O. K. W powiecie było ukonstytuowanie się Zrzeszenia Powiatowego. Celem przeprowadzenia powyższej akcji przyjechały do Brzeżan: posłanka Marja Bałabanówna i Lewkowiczowa, skarbniczka Zrzeszenia Wojewódzkiego w Tarnopolu, jakoteż przewodnicząca oddziałów Zw. w powiecie z Kozowej, Narajowa, Podwysokiego, Huciska, Huty, Chatek. Posiedzenie zagaiła Helena Kozicka, oddając głos posłance Bałabanównie, która nawiązując do dotychczasowej pracy skreśliła obraz ideologji, jaka w przyszłości pracującym przyświecać będzie. Główny nacisk położyła na konieczność przeistoczenia się duszy polskiej, celem należytego ustosunkowania się do polskiego rządu w wolnej Polsce. W myśl regulaminu Związku przewodnicząca istniejących w powiecie oddziałów i kierowniczki referatów stanowią pełny Zarząd Zrzeszenia Powiatowego. Wieczorem tegoż dnia odbył się z ramienia Związku wiec dla szerszej publiczności, na którym posłanka Marja Bałabanówna w przepięknem przemówieniu przedstawiła sytuację w Polsce, poruszając każdą stronę życia społecznego Mówiła również o ustosunkowaniu się rządu do spraw zagranicznych. Całe przemówienie nacechowane było uwielbieniem dla genjuszu Marszałka i Jego strażowanie nad całością ziemi polskiej. Następnie rozwinęła się dyskusja nad nową konstytucją, wyborem prezydenta, preliminarzem budżetowym na rok 1933/34, nad sprawą karteli potrzebą pracy wśród kobiet na wsi.

Dnia 4 maja wygłosiła w sali Sokoła p. Strzelecka, członkini Zarządu Głównego Z.P.O.K. w Warszawie, prelekcję na temat »Wdzięk i młodość«. Znakomita mówczyni poruszyła wszystko co ma związek z psychiką kobiety dzisiejszej, nawołując kobiety do pogłębienia wiedzy, jako warunku szczęścia obu płci, a tem samem narodu i państwa. Głębokość myśli, temperament i wspaniała dykcja wywołały frenetyczne brawa publiczności, niestety nie dość licznie zgromadzonej.

Ognisko Zw. Naucz. Polskiego.

Dnia 22 kwietnia 1933 odbyło się Walne Zebranie członków »Ogniska« Związku Naucz. Polskiego w Brzeżanach. W zebraniu wzięło udział 40 członków, oraz prezes Zarządu Okręgu w Tarnopolu Czabanowski. Po złożeniu sprawozdania z czynności Zarządu, ze stanu kasy i bibljoteki, przeprowadzono wybory do nowego Zarządu. Przewodniczącą »Ogniska« wybrano H. Nasielską. Do Zarządu weszli: naucz. Nowak, Pawłowska, Kuliczkowska, Pilikowski, Świca, Cuprykówna, Jasna, Linkówna, Szymków, Szadaj, Bardziński, Mach, Tomczyk. Do Komisji Rewizyjnej: Karpowówna, Jackowska, Petri. Do Sądu Honorowego: Rogowska, Gałaczyński, Pazowski, Cewowa, Semelkowa. Na zebraniu omawiano sprawy oświaty pozaszkolnej na terenie tut. powiatu, przyczem dyskusja wykazała żywy udział nauczycielstwa w pracy społeczno-oświatowej. Poruszano też sprawę zmiany pragmatyki służbowej, oraz wkładek członkowskich. Po zakończeniu obrad, odbyło się zebranie towarzyskie, którego miły nastrój przyczynił się do zacieśnienia węzłów koleżeńskich wśród nauczycielstwa tut. powiatu.

Rodzina Policyjna.

Dnia 8 maja br. sala Sokoła w Brzeżanach wypełniła się doborową publicznością. Zarząd ruchliwego stow. »Rodzina Policyjna« urządził bowiem w tym dniu koncert »Chóru Rewellersów Esbena« — przybyłego do Brzeżan po występach w Przemyślanach i Podhajcach.

W ramach tego koncertu wystąpili art. J. Zubik, tenor i art. Stefan Śnieżek, bas Opery Lwowskiej jako soliści. Pierwszy wykonał kilka pieśni z repertuaru klasycznego i lżejszego, drugi odśpiewał nastrojową piosenkę Moniuszki »Stary Kapral«.

Publiczność przyjęła obu solistów bardzo gorąco, darząc ich

zasłużonemi oklaskami, oraz wzywając do bisowania.

Ogólną sympatję pozyskał doskonały przy fortepjanie, twórca i kierownik chóru dyr. Esben. Z dalszego zespołu wymienić należy art. Albena, niezrównanego odtwórcę charakterystycznych partyj rewellersowych.

Całość »montował« niestrudzenie ulubieniec publiczności, znany humorysta z Lwowskiego Radja art. Józef Wieszczek, który swojemi »kawałami«, wywoływał ustawiczne salwy śmiechu i burzę oklasków.

Na koncert złożyły się produkcje sympatycznego zespołu chóru Rewellersów Esbena, który odśpiewał kilkanaście melodyjnych piosenek i przebojów, zyskując sobie z miejsca serca publiczności, szczerze oklaskującej świetnie zespiewaną czwórkę.

Impreza stała na wysokim poziomie i raz jeszcze wykazała kulturę muzyczną tutejszego społeczeństwa.

O.T.R.

W dniu 9 maja 1933 odbyło się w sali Rady Miejskiej pod przewodnictwem prezesa Karola Woyciechowskiego i w obecności kierownika Wojewódzkiej Delegatury Małopolskiego T-wa Rolniczego inż. Schweitzera Walne Zgromadzenie OTR. przy udziale 18 członków indywidualnych, oraz 37 delegatów Kółek Rolniczych.

Tematem obrad wśród wielce ożywionej dyskusji były sprawy: sprawozdanie z działalności Zarządu za rok 1932 i Komisji Rewizyjnej, program pracy na rok 1933, uchwalenie nowego Statutu, sprawozdanie przewodniczących Kółek Rolniczych, uruchomienie Składnicy w Brzeżanach, poczem przeprowadzono wybory nowego Zarządu, w skład którego weszli: jako przedstawiciel samorządu pow. z urzędu starosta dr. Emil Golczewski, Józef Bem z Jakubowiec, Antoni Dyda z Józefówki, Bronisław Czuruk z Raju, Marjan Leszczyński z Kozówki, Józef Miliński z Helenkowa, Paweł Molin z Krzywego, Piotr Regner z Wierzbowa, Wł. Rakoczy z Tryhubowej, Tytus Roskosz, Andrzej Szyndrowski ze Słobódki, Eustachy Turzański z Kurzan, Karol Woyciechowski z Litiatyna.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: ks. Adam Łańcucki, Wł. Łaz, Jan Samofał. Na delegatów do ogólnej Rady MTR. wybrano: Pawła Molina i Władysława Rakoczego.

Po wyczerpaniu porządku dziennego w przemówieniu swem delegat inż. Schweitzer, stwierdzając, że praca nad podniesieniem rolnictwa została w ostatnich latach tak zaawansowana, że powiat nasz należy obecnie do 2 najlepszych w Województwie Tarnopolskiem, apeluje do obecnych, aby w dobie obecnego kryzysu gospodarczego w dalszej owocnej pracy, zwłaszcza dla drobnego rolnictwa, nie ustawali, a uzyskany dorobek utrwalili.

Po zamknięciu obrad ukonstytuował się nowo-wybrany Zarząd, a mianowicie: wybrano prezesem nadal Karola Woyciechowskiego, I. wicepr. Pawła Molina, II. wiceprezes. Piotra Regnera, skarb. Tytusa Roskosza, sekr. Kazimierza Schulza, pow. instr. rolnego.

Polski Czerwony Krzyż.

Dnia 17 b m. odbyło się posiedzenie Zarządu Polskiego Czerwonego Krzyża. Na posiedzeniu obecni byli starościna Torosiewiczowa, Godlewska, starosta dr. Emil Golczewski; dr. Jan Polański, inspektor Juljan Beck; dyr. Adolf Łuczyński; prof. Joachim Schleicher; ks. dr. Michał Zaleski; i Woźny. — Na wiosek prof. Schleichera zarząd wybrał prezesem starostę Dr E. Golczewskiego, zastępcami insp. Becka i Dr. Polańskiego, sekretarzem Woźnego, a skarbnikiem dyr. Łuczyńskiego. Następnie ułożono program Tygodnia P. C. K., który trwać będzie od 4 czerwca do 10 VI. z tem, że zbiórka uliczna odbędzie się dnia 5 czerwca.

„Przyjaźń".

Na podstawie uchwały Zarządu »Przyjaźni« odbyło się w niedzielę dnia 28 maja br. w godzinach wieczornych Nadzwyczajne Walne Zebranie członków. Na wstępie prezes T-wa Jan Mikietyn wyjaśnił powód, dla którego Walne Zebranie zostało zwołane podając jako bezpośrednią przyczynę stosunkowo nieliczne zgromadzenie się członków pod sztandarem Twa podczas uroczystości 3 Maja, co było objawem obniżenia się poczucia odpowiedzialności i solidarności członków wobec T-wa Po oświadczeniu prez. Mikietyna rozwinęła się bardzo żywa dyskusja, w której brali udział członkowie: Schmidt, Suszczyński, Kwaśnicki, Olszewski, Buczek, Kowalski, Serafin, Roubinek. Początkowo obracała się dyskusja nad sprawami drugorzędnemi, dopiero dyr. Olszewski w dłuższem przemówieniu ustalił właściwy cel Walnego Zebrania i podkreślił znaczenie organizowania się mieszczaństwa w Przyjaźni i stworzenia z T-wa ośrodka życia polskiego w Brzeżanach. Nad zagadnieniami podniesienia życia organizacyjnego w Przyjaźni i skupienia całego mieszczaństwa w tem T-wie, oraz nad rozwiązaniem trudności w ukończeniu budującej się sali potoczyła się dalsza dyskusja prowadzona przez dyr. Serafina, prof. Kowalskiego i Roubinka. Celem ożywienia działalności Zarządu na wniosek prof. Kowalskiego, uchwalono powołać do niego z głosem doradczym kier. sekcji teatru amat. i dyr. Serafina, jako doradcę w sprawach organizowania życia gospodarczego wśród mieszczaństwa, następnie uchwalono na wniosek Roubinka rezolucję, że obowiązkiem każdego członka jest brać udział w oficjalnych wystąpieniach Twa podczas uroczystości, o ile nie występuje w innej organizacji lub reprezentacji. Wkońcu wyrażono uznanie Zarządowi za zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania z tem, aby odbywały się one częściej, bo to przyczynia się do zwiększenia zainteresowania się Towarzystwem.

Gaik — osada. T. S. L.

W dniu 30 kwietnia br. przybył do czytelni T. S. L. w Gaiku delegat T.S.L. z Brzeżan Romuald Sawczak i wygłosił wykład p.t. „Geografja fizyczna Polski" oraz przeprowadził pogadankę o stosunkach, jakie itnieją między Polską a jej sąsiadami. Ożywiona dyskusja, która się następnie rozwinęła była miarą zainteresowania zebranych temi sprawami.

Helenków. B. B. W. R.

W Helenkowie odbyło się dnia 21 maja zebranie członków Koła Wiejskiego B.B.W.R. przy udziale 50 osób. Przedmiotem obrad była reorganizacja Koła. Dłuższe przemówienie o zadaniach Organizacji B.B.W.R. wygłosił prof. Karol Czernecki, delegat Rady Powiat. B.B.W.R. w Brzeżanach. W dyskusji która się rozwinęła uchwalono wybrać Prezydjum Koła, oraz poruszano różne sprawy miejscowe, prosząc delegata. aby je przedstawił odnośnym czynnikom w Brzeżanach. Prezesem Koła został wybrany Piotr Laskowski.

Hinowice. B. B. W. R.

Dnia 25 maja br. odbyło się Walne Zebranie Koła Wiejskiego B.B.W.R. w Hinowicach. Na zebranie to przybył z Brzeżan delegat Rady Powiatowej BBWR. prof. St. Schmidt. Sprawozdanie z dotychczasowej działalności złożył prezes Koła Michał Miśków; następnie przemówił prof Schmidt, omawiając położenie wewnętrzne państwa O stosunkach gospodarczych mówił instruktor rolny Kazimierz Schulz. Wkońcu dokonano wyborów prezydjum Koła. Przewodniczącym został ponownie Michał Miśków

Horodyszcze. BBWR.

Na Walne Zebranie Koła Wiejskiego BBWR. przybyli z Brzeżan w dniu 28 maja br. do Horodyszcza prof. Stattner i dyr. Juljan Atanowski, Obaj delegaci w dłuższych przemówieniach omówili zadania organizacji BBWR. i zagadnienia najważniejsze polityki zewnętrznej i wewnętrznej Rządu, poczem rozwinęła się dyskusja w której zabierali głos Jan Krynicki, Władysław Jasiński i inni podkreślając przeważnie trudne położenie ludności polskiej w Horodyszczu wobec bardzo nieprzychylnego stanowiska Rady gminnej. Żalili się, że choć Polacy stanowią 35% ogółu ludności w Horodyszczu to mimo to nie posiadają w radzie ani jednego radnego. Po wyczerpaniu dyskusji wybrano nowe prezydjum Koła, na którego czele stanął Wł. Jasiński jako prezez Tomasz Jasiński zaś jako zastępca.

Józefówka — osada. Zw. Strzel.

Członkowie oddziału Związku Strzel. w Józefówce odegrali w Sali Domu Lud. dnia 25 kwietnia br. dwie sztuczki p.t. »Baba Jaga« i »Generalna próba«. Dzięki staraniom miejscowej referentki wychowania obywatelskiego Marji Kozimorówny, wywiązali się młodzi amatorzy ze swych ról wcale udatnie.

Kozowa. Zw. Strzel.

W dniu 8 maja br. odbyło się »Święcone« urządzone przez Oddział Zw. Strzel. w Kozowej, w którem wzięli udział burmistrz miasta Traunfellner, rejent Gatrusiewicz, naczelnik sądu Weniglas, sędziowie Domiczek i Wojtasiewicz, naczelnik stacji Łada, dr. Fried i Kurzrock, komendant Oddziału i wszyscy członkowie Oddziału żeńskiego i męskiego, razem 80 osób. Po powitaniu gości przez prezesa Oddziału Stanisława Jarońskiego i złożeniu życzeń dla Oddziałów na ręce najstarszych strzelców Chwastyka i Bronickiego wniesiono toast na cześć Wodza Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wśród śpiewów piosenek strzeleckich i żołnierskich przepędzono mile dłuższy czas przy stole. Następnie odbyła się ochocza zabawa.

Kuropatniki. B.B.W.R.

Zebranie członków Koła Wiejskiego BBWR. w Kuropatnikach odbyło się dnia 21 maja; wzięli w niem też udział nieczłonkowie Koła Po zagajeniu zebrania przez prezesa Koła Michała Adamowa i po złożeniu krótkiego sprawozdania z dotychczasowej działalności przemówił prezes Rady Powiat. BBWR. w Brzeżanach dyr. Olszewski Edward, który zwrócił uwagę na stosunkowo małą działalność Koła i wezwał zebranych, aby w przyszłości praca była

bardziej ożywioną. Następnie omówił stan gospodarczy państwa Piotr Regner, delegat z Brzeżan, poczem w dłuższem przemówieniu przedstawił prezes dyr. Olszewski zadania Organizacji B. B. W. R. i dał wskazówki, jak należy pracę w Kole zorganizować. W dyskusji zabrało głos dwóch zwolenników stronnictwa Piasta, podnosząc niejasne zarzuty przeciw kierunkowi obecnego rządu. W odpowiedzi prezes Olszewski wykazał, że w ocenianiu wszelkich przejawów życia społecznego i państwowego musimy się kierować naczelnem hasłem »dobro Państwa«, a kto to dobro podważa, ten jest szkodnikiem i jako taki musi być jak chwast na roli tępiony. Następnie podnieśli zebrani kilka spraw miejscowych, jak parcelację Popielisk i i budowę Domu Ludowego pracę kulturalną Pow. B.B.W.R. w powiecie. Wybory Prezydjum odłożono na następne zebranie, poczem wielu obecnych wyraziło chęć wstąpienia do Koła.

Kurzany. **B B.W.R.**

Dnia 28 maja br. odbyło się Walne Zebranie Koła wiejskiego BBWR. w Kurzanach, na którem był obecny delegat Rady Powiatowej BBWR. w Brzeżanach prof. Słotwiński. Po sprawozdaniu rocznem prezesa Koła Michała Sowińskiego przemówił prof. Słotwiński omawiając sytuację wewnętrzną w państwie. W dyskusji zabierał głos właściciel Kurzan Turzański, który występował przeciw niedość celowym zarządzeniom rządu w zwalczaniu kryzysu. W odpowiedzi wskazał delegat z Brzeżan nieistotność podniesionych spraw w dyskusji, poczem wybrano prezydjum Koła w niezmienionym składzie przeszłorocznym.

Leśniki. **BBWR.**

Dnia 25 maja br. przybył do Leśnik na życzenie ludności polskiej prezes Rady Powiatowej BBWR. w Brzeżanach dyr. Edward Olszewski celem założenia Koła Wiejskiego BBWR. Mimo niepogody zebranie było liczne, gdyż przybyli prawie wszyscy Polacy mieszkający w Leśnikach. Do zebranych przemówił prezes Olszewski, przedstawiając szczegółowo zadania i cele Organizacji BBWR. oraz wyjaśniając jaką rolę ma spełniać Koło w życiu wsi. Po przemówieniach Zygmunta Pozichowskiego i Władysława Hutowego, uchwalono założyć Koło wiejskie BBWR. w Leśnikach z tem, że miesięczną wkładkę ustalono na 10 gr. Do Koła zgłosiło się 31 członków. Następnie uchwalono skład prezydjum Koła wybierając prezesem Zygm. Pozichowskiego, zast. zaś Józefa Jędrzejowskiego. Po zorganizowaniu Koła wygłosił Kazimierz Sienkiewicz z Legjonu Mł. wykład p.t. „Jak powstało państwo polskie“, ilustrowany obrazami świetlnemi.

Mieczyszczów. **BBWR.**

Dnia 21 maja odbyło się zebranie członków Koła miejskiego BBWR. Ponieważ delegat Rady Powiatowej BBWR prof. J. Słotwiński przybył wskutek złej drogi dość późno do Mieczyszczowa, zebranie nie było dość liczne. Po przemówieniu delegata z Brzeżan, który przypomniał zebranym zadania Organizacji BBWR. oraz przedstawił stosunki zewnętrzne i wewnętrzne w państwie, wybrano nowe prezydjum Koła z kierownikiem Józefem Bardzińskim jako prezesem.

Nadorożniów. **T. S. L.**

Czytelnia TSL. w Nadorożniowie zaczyna przejawiać coraz żywsze tętno pracy. Dnia 30 kwietnia br. odegrali jej członkowie sztuczkę p. t. »Zięć z przeszkodami« wobec licznie zgromadzonej ludności wsi. Amatorzy wywiązali się bardzo dobrze ze swych ról, to też nie szczędzono im oklasków. Dochód z przedstawienia w kwocie 33 zł. 27 gr., jak na stosunki Nadorożniowa bardzo wysoki, oddano Komitetowi Budowy Kaplicy rzym.-kat. w Nadorożniowie.

Olchowiec. **T. S. L.**

Dotychczas nie miała ludność polska w Olchowcu żadnej organizacji polskiej, dlatego też z wielkiem uznaniem powitała zamiar Zarządu TSL. w Brzeżanch założenia w tej wsi Czytelni. Z powodu długo trwałej niepogody, uniemożliwiającej przybycie delegatów TSL. do Olchowca, zostało dokonane założenie Czytelni TSL dopiero dnia 30 kwietnia br. Na otwarcie to przybył z Brzeżan przewodniczący Koła TSL w Brzeżanach dyr. Olszewski w towarzystwie Kazimierza Sienkiewicza i Zamojskiego ze Sekcji Oświatowej Legjonu Młodych. Na zebranie przybyli wszyscy Polacy wsi. W dłuższem przemówieniu przedstawił dyr. Olszewski cele i zadania Czytelni TSL. i omówił konieczność organizowania się ludności polskiej. Następnie zebrani uchwalili założyć Czytelnię TSL. i zgłosili swe przystąpienie na członków. Wybrano też Zarząd Czytelni w następującym składzie: przewodniczący Gwidon Prohoska, zast. Jan Mikołajski, sekr. Mikołaj Zawadecki, skarb. Antoni Uchman, bibl. Adolf Maczuba. Do Komisji Rewizyjnej weszli Wincenty Laskowski, Jan Serafin i Michał Krawczuk. Wkońcu uchwalono wpłacać tytułem wkładek 10 gr. miesięcznie. Po dokonaniu wyborów, wyświetlił obrazy świetlne p.t. »Jak powstało Państwo polskie« Kaimierz Sienkiewicz objaśniając je szczegółowo.

Dnia 21 maja przybył do Olchowca delegat Koła TSL. w Brzeżanach Władysław Stankiewicz i przeprowadził pogadankę p.t. »Morze w życiu Polski«, opartą na obrazach świetlnych.

Rybniki. **TSL.**

W Rybnikach odbyło się dnia 14 maja zebranie członków Czytelni TSL., na którem delegat TSL. z Brzeżan Stanisław Wilk wygłosił wykład p.t. „Bogactwa Polski“ ilustrując go obrazami świetlnemi. Po wykładzie wyrazili zebrani życzenie, aby Koło TSL. w Brzeżanach częściej wysyłało swych delegatów.

Sarańczuki — Osada. **Komitet Budowy Dom. Lud.**

Z inicjatywy przewodniczącego Komitetu Budowy Domu Ludowego w Sarańczukach Osadzie zawiadowcy stacji w Potutorach Fr. Tracza, przy wydatnej pomocy Oddz. Zw. Strzeleckiego i funkcjonarjuszy miejscowego posterunku PP. urządzono dnia 6 maja br. w sali Świetlicy Zw. Srzel. wieczór taneczny, który w miłym nastroju przeciągnął się aż do rana. Czysty dochód w kwocie 91 zł. 40 gr. przeznaczono na fundusz budowy Domu Ludowego w Sarańczukach Osadzie.

T. S. L.

Dnia 7 maja br. urządziły uczenice IV kursu państw. semin. naucz. żeńsk. w Brzeżanach pod kierownictwem wychowawczyni Janiny Kubrycht w Czytelni TSL. uroczysty wieczór ku uczczeniu konstytucji 3 Maja, na który złożyło się słowo wstępne, deklamacje chór i sztuczka ze śpiewami i tańcami w strojach narodowych. W czasie uroczystości przygrywała orkiestra złożona z uczniów państw. gimnaz. w Brzeżanach, którzy chętnie ofiarowali współpracę w urządzeniu tego wieczoru. Zebrane dobrowolne datki w kwocie 7 zł. 15 gr. przeznaczono na fundusz budowy Domu Lud.

Na zebraniu członków Czytelni w dniu 21 maja b. r. wygłosił wykład p.t. „Naokoło Polski“ Władysław Wizimirski, delegat Koła TSL w Brzeżanach. Wykład ten oparty na obrazach świetlnych zgromadził w Czytelni całą ludność osady.

Szybalin. **T. S. L.**

Dnia 14 maja br. odbył pogadankę p. t. »Znaczenie morza dla Polski« w Czytelni TSL delegat Koła TSL. w Brzeżanach Antoni Zdeb, opartą na obrazach świetlnych. Znaczna ilość zebranych, wynosząca około 120 osób świadczyła o wielkiem zainteresowaniu jakiem podobne pogadanki się cieszą.

B.B.W.R.

Dnia 21 maja zostało zwołane walne zebranie Koła Wiejskiego BBWR. w Szybalinie, na które przybył z Brzeżan delegat Rady Powiat. BBWR prof. Stattner. Po zdaniu sprawozdania rocznego z działalności i stanu kasowego przez prezesa Szczepana Nieboraczka omówił szczegółowo sytuację wewnętrzną i zewnętrzną państwa delegat z Brzeżan poczem rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos kierowniczka szkoły Jadwiga Siuk, Józea Szynkarz i Nieboraczek Szczepan poruszając sprawę wpłacani wkładek, rozpiętości cen między artykułami rolniczemi a przemysłowemi, oraz wewnętrzne sprawy organizacyjne. Po przemówieniu końcowem prof. Stattnera przystąpiono do wyborów Prezydjum Koła. Prezesem pozostał nadal naczelnik gminy Szczepan Nieboraczek.

Teofipólka. **Zw. Strzel.**

Młodzież Oddziału Zw. Strzeleckiego w Teofipólce odegrała dnia 30 kwietnia sztuczkę p.t. „Wesele Zosi“. Na przedstawienie to przyszła prawie cała ludność polska, dlatego też czysty dochód wynosił 50 zł. które przeznaczono na dokończenie „Domu Ludowego“.

Urytwa. **Zw. Strzel.**

Oddział Zw. Strzeleckiego urządził „Święcone“, które zgromadziło wszystkich członków ćwiczących i wspierających, po Święconem odbyła się ochocza zabawa taneczna.

Dnia 7 maja br. odegrał zespół amatorski, zawiązany przy Oddziale Zw. Strzeleckiego sztuczkę p.t. „Zanim się ziści cud 3 Maja“. Przygotowanie sztuczki przez naucz. Mossoczównę J. i gra spotkały się z uznaniem zebranych.

Kronika.

„Chłopi" na scenie brzeżańskiej.

Pięknie zakończyła sezon wiosenny Sekcja Teatralna Ogniska podof. zaw. 51. p. p., wystawiając w dniu 12 maja br. »Chłopów« Reymonta na scenie »Sokoła«. Sekcja ta, która już niejednokrotnie zasłużyła się życiu kulturalnemu Brzeżan — zasłużyła teraz na rzetelne uznanie. Dramat ten przecież wymagał opanowania narzecza ludowego z okolic Łowicza, specjalnych dekoracyj i strojów.

Trud został sowicie nagrodzony. Publiczność oklaskiwała znakomitą grę, piękne tańce ludowe i kostjumy. Trudno naprawdę wyróżniać grających. Pani Cicha w roli Hanki dała piękną kreację żany, gotowej do największych poświęceń. P. Horzinkowa w roli Jagusi była doskonałym typem wiejskiej piękności. P. Bajdowa i P. Domaradzka świetnie odegrały matki, dbające o swe dzieci. P. Przybyłowa w roli wójtowej była na scenie najlepszą wieśniaczką. P. Janikówna nie odbijała zbyt od reszty, chociaż widywaliśmy ją już w lepszym nastroju. Znakomitą recytatorką była p. Woźniakowa, która z pełną swobodą i zrozumnieniem wyraziła »Słowo poety« Reszta pań w rolach druhen dała pokaz pięknych tańców ludowych.

Z panów na pierwszy plan wybili się Duda w roli Macieja Boryny i Wojnicki w trudnej roli Antka Boryny. Dobrzy byli Simon w r. »Głupiego dziedzica«, Cichy junjor w r. małego Witka i Chrzanowski w r. Kuby i starego Byllcy. Odbijał od zespołu słabą dykcją Stopczański w roli pięknej postaci reymontowskiego Rocha, oraz Wrzołek zbyt agresywny w r. kowala. Ponadto w przedstawieniu brali udział: Niedziałek, Sobolewski i Szmyd w r. wieśniaków lipeckich, dobrze je oddając. Całością kierował Wojnicki. Dekoracje wykonał Pawłowicz Oskar.

Tydzień L.O.P.P.

W dniach od 14 — 21 maja br., wzorem lat ubiegłych obchodziła Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej na terenie całego państwa »Tydzień lotniczy«, połączony z X-leciem istnienia Ligi.

Tydzień Lotniczy w Brzeżanach rozpoczął Pow. Komitet L. O P. P. w dniu 14 maja br. nabożeństwem w kościele parafjalnym rz. kat. o godz. 9, w którem wzięli udział członkowie L.O.P.P. oraz zwarte oddziały P. W. i W.F.

Po nabożeństwie, nastąpił przemarsz tych oddziałów na rynku w maskach przeciwgazowych przed przedstawicielami władz i urzędów państwowych.

W południe koncert orkiestry 51 p p. zgromadził tłumy publiczności na rynku miasta, do której przemówili o znaczeniu Ligi i konieczności organizowania się do obrony przeciwlotniczo-gazowej: dyr. Kasy Chor. Juljan Atanowski, czł. Leg. Mł. Zamojski i instr. O. P. G. Nachman.

Wielkie zainteresowanie wzbudził przejeżdżający przez ulice miasta samochód z 2 wyekwipowanemi drużynami obrony przeciwgazowej i samolot 6 p. lotn, który pojawił się nad miastem, rzucając ulotki propagandowe.

Liczne odezwy i napisy propagandowe na chodnikach, na każdym kroku wzywały ludność cywilną w tym »Tygodniu« do ofiar na rzecz Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej.

Wybory do żydowskiej gminy wyznaniowej w Brzeżanach.

W roku bieżącym skończyła się kadencja urzędowania Zarządu żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Brzeżanach, a dnia 28 maja 1933 odbyły się wybory do Zarządu na 4-letnią kadencję W wyniku przeprowadzonych wyborów weszli w skład nowo-wybranego Zarządu dr. Karol Grossman, Mojżesz Löbel, Lajb Rozenberg i Samuel Schächter z zjednoczonej obywatelskiej listy Nr. 1. Dr. Filip Pomeranz i Jakób Korn z listy zjednoczonych rękodzielników Nr. 10, oraz dr. Bernard Falk i adw. Sumer Dawid z listy Nr. 5.

Zaznaczyć wypada, że dotychczasowy przewodniczący Zarządu Wyzn. Gminy żydowskiej adw. Goldschlag, cieszący się zaufaniem całego tut. żydowskiego społeczeństwa odmówił stanowczo usilnej prośbie przedstawiciel tut. żyd. o zezwolenie na ponowne wysunięcie jego kandydatury do przyszłego Zarządu.

Ważne dla kandydatów do gimnazjum państw. w Brzeżanach.

Młodzież wstępująca do klasy pierwszej czteroletniego gimnazjum według nowego ustroju będzie przyjmowana na podstawie egzaminu wstępnego który, odbędzie się przed ferjami letniemi. Dokładny termin będzie ustalony później. Do egzaminu będą dopuszczeni zgłaszający się kandydaci, którzy ukończyli co najmniej lat 12, a nie przekroczyli 16. Wśród kandydatów do egzaminu rozróżnia się dwie grupy: a) takich, którzy się wykażą świadectwem okończenia klasy drugiej prywatnego gimnazjum o niepełnych prawach szkół państwowych i b) takich, którzy świadectw tych nie przedłożą.

Za podstawę orjentacji przy egzaminie dla kandydatów z grupy a) służyć będzie przedłożone świadectwo. O zakresie wymagań egzaminacyjnych stanowić będzie program sześciu oddziałów 7-klasowej szkoły powszechnej, względnie pierwszej i drugiej klasy gimnazjum według dawnego ustroju — zależnie od deklaracji kandydatów. Egzamin odbędzie się: 1) z języka polskiego, 2) przyrody oraz 3) arytmetyki z geometrją. Przy egzaminie z języka polskiego będzie również sprawdzane przygotowanie kandydata z historji, przy przyrodzie z geografji.

Kandydaci, którzy ukończyli 6 oddziałów publicznych szkół powszechnych 3, 4, i 5-klasowych, zdają nadto egzamin uzupełniający z języka obcego nowożytnego (niemieckiego).

Kandydaci, z grupy b) zdawać będą pełny egzamin ze wszystkich przedmiotów w zakresie programu sześciu oddziałów 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej, względnie w zakresie programu klas I i II gimnazjum dawnego ustroju (zależnie od deklaracji kandydatów) z wyjątkiem rysunków, robót ręcznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych.

W poczet uczniów klasy pierwszej gimnazjum będą mogli być przyjęci kandydaci, którzy złożą egzamin pomyślnie.

Jeżeli egzamin zda więcej kandydatów, niż będzie miejsc wolnych w klasie, pierwszeństwo przy wyborze będą mieli lepiej przygotowani i bardziej zdolni.

Kadydat, który zdał egzamin do klasy pierwszej i nie został przyjęty do gimnazjum z powodu braku miejsca w czerwcu br., może być przyjęty najdalej do dnia 15 października 1933 r, bez ponownego składania egzaminu do klasy pierwszej tego samego lub innego gimnazjum na podstawie zaświadczenia o złożeniu egzaminu wstępnego z pomyślnym wynikiem.

Egzaminy wstępne do klasy czwartej gimnazjum według dawnego ustroju odbędą się na zasadach dotychczasowych.

Podania o dopuszczenie do egzaminu wstępnego do klasy pierwszej według nowego ustroju i do klasy czwartej według dawnego ustroju, tudzież do klas wyższych należy wnosić do Dyrekcji gimnazjum najpóźniej do dnia 14 czerwca br.

Do podania należy dołączyć: a) metrykę urodzenia, b) świadectwo szkolne, c) świadectwo szczepienia ospy, d) deklarację, według jakiego programu kandydat(ka) przygotował(a) się do egzaminu dotyczy to tylko kandydatów względnie kandydatek, zdających egzamin do klasy pierwszej według nowego ustroju, przyczem zaznacza się, że kandydatów(tki) do egzaminu do klasy czwartej obowiązuje program I — III klasy gimnazjum według dawnego ustroju; e) świadectwo moralności, o ile kandydat(ka) ukończył(a) 14 lat życia, a w ostatnim roku szkolnym nie uczęszczał(a) do szkoły, f) dowód osobisty, o ile go Dyrekcja zażąda.

Zawody sportowe.

W dniach 2 i 3 maja z okazji Święta Narodowego 3 Maja oraz 13 i 14 maja zorganizowała Sekcja WF. i PW. Zawody sportowe. Program zawodów obejmował próbę o Państwową Odznakę Sportową w biegach na 100 i 400 m. skoki wdal i wzwyż, rzuty dyskiem, granatem, pchnięcie kulą, strzelanie z broni małokalibrowej na 25 i 50 mtr., oraz „Turniej gier sportowych" w siatkówce i koszykówce męskiej. Bieg kolarski 10 klm. i biegu na przełaj 3 klm. Zpowodu nieprzewidzianych warunków terenowych wskutek długotrwałych deszczów nie odbyły się. W próbach o POS uczestniczyło przeszło 100 zawodników, wypełniając zupełnie lub częściowo zakreślone minima w poszczególnych konkurencjach. W turnieju gier sportowych w siatkówce męskiej brało udział 5 drużyn, w koszykówce męskiej 4 drużyny.

Siatkówka: Gimn. Druż. Harcersk — Szk. Przemysłu Drzew. 2:0 (15:3, 15:0). „Sokół" — Leg Mł. 2:1 (15:8, 11:15 15:10) w finale Gimn. Druż „Harcerz" zwycięża Druż. „Gimnazjum" 2:1 (15:10, 13:15, 15:3).
Koszykówka. I Druż. „Gimnazjum" — II Druż. „Harcerz" 22:2. I Druż. „Harcerz" — II Druż. „Gimnazjum" w stosunku 23:17

W Zawodach w piłce nożnej — Reprezentacja VI kl. gimn. zwycięża Reprezentację „Harcerzy" 4:3 (2:2). U Zwycięzców najlepsi Martynoga i Roth — u „Harcerzy" Machowski i Zbierzchowski.

Nadesłane.

W sobotę dnia 13-go maja 1933 r. w auli Uniwersytetu J. K. we Lwowie, odbyła się promocja na Doktora Filozofji panny Zofji Olberkówny córki znanego tutaj profesora gimnazjalnego p. Olberka Antoniego.

Aktu promocji dokonał Prof. Henryk Gaertner.

Od Redakcji.

Sprostowania:

Naszą notatkę w numerze 5 rubryce »Życie Towarzystw« na stronicy 10 pod tytułem »Kozowa« prostujemy o tyle, że na czele Komitetu obchodu 25 letniej rocznicy założenia TSL. w Kozowej stał St. Jaroński.

W numerze 5 w rubryce »Komunikaty« na str 12 prostujemy wysokość złożonej kwoty przez uczenice kursu III państw. semin. z tem, że wynosiła ona 6 zł.

RATUJMY DZIECI I MŁODZIEŻ.

Staraniem Towarzystwa Ochrony Dzieci i Młodzieży w Brzeżanach, odbędzie się w niedzielę dnia 11 czerwca br. po południu w parku miejskim

WIELKI FESTYN WIOSENNY

na którym przygrywać będzie orkiestra 51 p. p.

Do wygrania kilka sągów drzewa grabowego i bukowego z dostawą, prosięta, zegarki, biżuterja, galanterja, drób rasowy, wyroby stolarskie, alabastrowe, wina, mąka, wyroby szklane z Huty ad Robaczyn i t. d.

Święto Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

W dniach 3, 4 i 5 czerwca br. Powiatowy Kom. WF. i PW. obchodzi swoje doroczne święto Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.

Święto jest sprawdzianem osiągniętych w tej dziedzinie wyników, łączy się ono również ze świętem pułkowem 51 p p.

Wszystkie oddz. męskie i żeńskie PW. i WF. tut. powiatu będą składały w tych dniach egzamin z całorocznej pracy.

W ogólnych zarysach program święta obejmować będzie:

Dnia 3 VI. 33 r. od godz 8 zawody strzeleckie zespołowe i indywidualne o mistrzostwo pow. p.w. z broni długiej wojskowej i z broni małokalibrowej.

Wieczorem capstrzyk po ulicach miasta.

Dnia 4 VI. 33 r. Oddziały p.w. biorą udział w święcie 51 p.p.

Dnia 5 VI. 33 r. zawody sportowe o mistrzostwo pow. p.w. (trójbój), bieg kol. 10 klm. bieg naprzełaj 3 klm. pokazowa lekcja gimnast popisy gimn. i boks zaciąganie obozowiską przez harcerzy, gry sportowe w siatkówkę i koszykówkę, próba o POS. Początek zawodów o godz 8 i o godz. 15 na boisku »Sieniawa«.

Do próby o POS mogą stawać wszyscy mężczyźni i kobiety. Pow. Kom. WF. i PW. w Brzeżanach apeluje do wszystkich obywateli (lek) o jak najliczniejsze wzięcie udz w tem święcie.

Pow. Kom. WF. i PW. w Brzeżanach apeluje do wszystkich mieszkańców pow. brzeżańskiego a szczególnie do władz, urzędów i szkół o jaknajliczniejsze wzięcie udziału w tem święcie.

Równocześnie apeluje do młodzieży przysp. wojsk. i wych. fizycznego całego pow. o liczne karne i punkt. stawienie się na zarządzone zbiórki przez komendanta Powiatu P. W.

Celem oddania czci i hołdu pamięci bohaterskiego Króla Obrońcy Chrześcijaństwa i Kultury Zachodu — Jana III. Sobieskiego — w 250 rocznicę wiekopomnej odsieczy wiedeńskiej, odbędą się na terenie całej Polski w szczególności zaś Kresów Wschodnich z osobą króla tak silnie związanych, podniosłe uroczystości i obchody, do urządzenia których i ziemia brzeżańska jest zobowiązana.

Staraniem Powiatowego Komitetu Obchodu »Roku Sobieskiego« odbędzie się w naszym grodzie szereg imprez, z których dochód przeznaczony jest na odbudowę królewskiego zamku w rodzinnem Olesku, który ma stać się najtrwalszą pamiątką oraz wyrazem pamięci kresowego społeczeństwa polskiego dla wielkości naszego bohaterskiego Króla.

Pierwszą z tych imprez będzie przedstawienie p. t.

IFIGENJA W AULIDZIE

dramat klasyczny Eurypidesa odegrany przez młodzież tutejszego gimnazjum państwowego.

Ze względu na wzniosły i szlachetny cel imprezy, zwracamy się z gorącą prośbą do całego Społeczeństwa o należyte jej poparcie.

Redaktor odpowiedzialny: Juljan Atanowski. Z drukarni A. Cichockiego w Brzeżanach.